

دفترچه شماره ۱

پیش آزمون

۹

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ پیش آزمون: بهمن ماه ۱۴۰۴

پیش آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان شناسی	۱۰	۶۶	۷۵	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	—	فصل ۲ (درس ۳)	فصل ۳ (درس های ۱ و ۲)
علوم و فنون ادبی	—	فصل ۳ (درس ۸) فصل ۴ (درس ۱۲)	فصل ۴ (درس های ۱۰ و ۱۱)
جامعه شناسی	—	فصل ۳ (درس های ۱۱ و ۱۲) فصل ۴ (درس ۱۳)	درس های ۷ تا ۹
روان شناسی	—	درس های ۶ و ۷	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

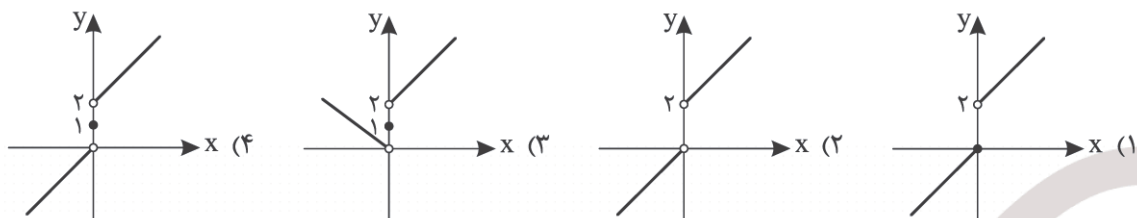
۱- اگر توابع $f = \{(-1, 0), (2, 1), (\frac{1}{2}, 3)\}$ و $g = \{(2, \frac{1}{2}), (\frac{1}{2}, 0), (-1, 1)\}$ باشند، مجموع اعضای برد تابع $\frac{f+g}{f-g}$ کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۲- اگر $f+g = \{(1, 5), (3, 8)\}$ و $f-g = \{(1, 2), (3, -1)\}$ باشند، مجموع اعضای برد تابع $f \times g$ کدام است؟

- (۱) ۱۸ (۲) ۱۹ (۳) ۲۰ (۴) ۲۱

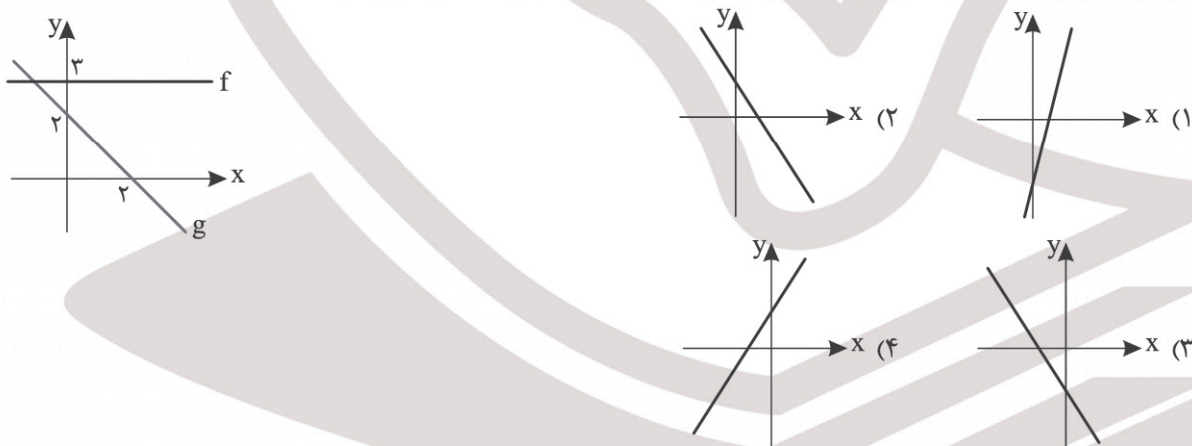
۳- اگر $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g(x) = x+1$ باشند، نمودار تابع $f+g$ در کدام گزینه آمده است؟

۴- اگر f یک تابع همانی و $g(x) = -x$ باشند، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تابع $f+g$ یک تابع ثابت با برد $\{0\}$ است.
 (۲) تابع $f \times g$ یک تابع درجه دوم است که بیشترین مقدار آن صفر است.
 (۳) تابع $\frac{f}{g}$ یک تابع ثابت با دامنه $\mathbb{R}$ است.
 (۴) تابع $\frac{g}{f}$ یک تابع ثابت با دامنه $\mathbb{R} - \{0\}$ است.

۵- اگر نمودار توابع f و g مطابق شکل زیر باشد، نمودار تابع $2f - 4g$ در کدام گزینه به درستی رسم شده است؟

۶- اگر $f(x) = x^2 - 4$ و $(\frac{f}{g})(x)$ به صورت نمودار زیر باشد، کدام عدد در برد تابع $\frac{f}{g}$ قرار ندارد؟

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۳/۵ (۴) -۲

۷- اگر $f = \{(1, -1), (\sqrt{3}, -\sqrt{3}), (2, 2), (3, 0)\}$ و $g = \{(3, -4), (\sqrt{3}, 2\sqrt{3}), (\sqrt{5}, 2), (1, 0)\}$ باشند، مجموعه برد

تابع $\frac{g}{f \times g}$ کدام است؟

- (۱) $\{\frac{-1}{\sqrt{6}}\}$ (۲) $\{\frac{-1}{\sqrt{3}}\}$ (۳) $\{\frac{-1}{\sqrt{3}}, \sqrt{3}\}$ (۴) $\{\sqrt{3}, 2, 3\}$

۸- اگر $f(x) = \text{sign}(x) + |x|$ با دامنه $-2 \leq x < 1$ و $g(x) = [x]$ با دامنه $-1 \leq x \leq 3$ باشد، برد تابع $(f+g)(x)$ چند عدد صحیح را شامل می‌شود؟

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۹- در دنباله هندسی $\dots, \frac{1}{4}, \frac{1}{8}$ جمله صدم چند برابر جمله نود و هشتم است؟

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸

۱۰- اگر $x+3, x+2, x$ به ترتیب از چپ به راست سه جمله متوالی یک دنباله هندسی باشند، نسبت مشترک این دنباله کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۱- اگر دنباله هندسی $\dots, 2k, 10$ ، افزایشی باشد، محدوده k کدام است؟

(۱) $k > 5$ (۲) $k > 2$ (۳) $k < 5$ (۴) $k < 2$

۱۲- جمله سوم یک دنباله هندسی ۹ و جمله ششم همین دنباله ۲۴۳ است. رابطه بازگشتی این دنباله کدام است؟

(۱) $a_{n+1} = 3a_n$ ($a_1 = 1$) (۲) $a_{n+1} = 3a_n$ ($a_1 = 9$)

(۳) $a_{n+1} = 9a_n$ ($a_1 = 1$) (۴) $a_{n+1} = 9a_n$ ($a_1 = 9$)

۱۳- مجموع نیاکان شما از دوازده نسل قبل تا یک نسل قبل (یعنی پدر و مادران) چند نفرند؟

(۱) ۸۱۹۰ (۲) ۴۰۹۴ (۳) ۲۰۴۶ (۴) ۱۰۲۴

۱۴- در بدن شخصی که مبتلا به سرطان است، 10^{16} سلول سرطانی در یک توده وجود دارد. شخصی داروی شیمی‌درمانی مصرف می‌کند که هر بار ۷۰٪ سلول‌های سرطانی را از بین می‌برد. اگر پس از اولین استفاده، رشد توده سرطانی نیز متوقف شود، پس از ۵ بار شیمی‌درمانی چه تعداد سلول سرطانی در بدن فرد باقی می‌ماند؟

(۱) 15×10^{15} (۲) 15×10^{11} (۳) 243×10^{15} (۴) 243×10^{11}

۱۵- وزن یک بچه فیل ۲ تن است. با رشد فیل هر سال ۲۰ درصد به وزنش اضافه می‌شود. پس از گذشت ۱۱ سال، وزنش چند تن خواهد شد؟ (فرض کنید که $(1.2)^{10} \approx 6$)

(۱) $12/2$ (۲) ۱۳ (۳) $14/4$ (۴) ۱۵

۱۶- کدام عدد، ریشه چهارم ندارد؟

(۱) $-(1-\sqrt{3})$ (۲) $-(-3)^3$ (۳) $-(-1)^4$ (۴) $\sqrt{2}-1$

۱۷- اگر $3\sqrt{3} = 9^a$ باشد، آنگاه ریشه دوم مثبت عدد $3a$ کدام است؟

(۱) $1/5$ (۲) ۲ (۳) $2/5$ (۴) ۳

۱۸- چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

(الف) اگر $a \geq 0$ و n عددی زوج باشد، تنها ریشه n ام عدد a برابر است با $\sqrt[n]{a}$.

(ب) اگر n عددی زوج باشد، لزوماً $\sqrt[n]{a^n} = a$.

(ج) $\sqrt[3]{-8} = (-8)^{\frac{1}{3}}$

(د) $\sqrt{5} = \sqrt[2]{5^2}$

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۹- قطر تانکر کره‌ای شکل که حجم آن $\frac{32\pi}{3}$ است، کدام است؟

(۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸

۲۰- اگر $\frac{x^5 \times (21)^{13}}{7^3 \times 7^9 \times 7^6} = 3^{18}$ باشد، مقدار ثلث x کدام است؟

(۱) ۲۱ (۲) ۳ (۳) ۱۸ (۴) ۷

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی

۲۱- کلمات مناسب برای جاهای خالی مشخص شده، به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شوند؟
 «زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک نزدیک است و روی آوردن به موضوعات انتزاعی و زبانی و استفاده از ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه در شعر این دوره زیاد به چشم می‌خورد. برخلاف دهه‌های چهل و پنجاه که شعر مورد توجه روشن‌فکران بود، پس از انقلاب توجه به قالب‌های بیشتر است. در حماسه‌های دوره انقلاب بُعد غلبه دارد.»

(۱) خراسانی - تصویرگری - موج نو - چهارپاره و مستزاد - آسمانی

(۲) بازگشت - خلاقیت‌ها - کهن - غزل و قصیده - آسمانی

(۳) خراسانی - آشنایی‌زدایی - نیمایی - غزل و قصیده - زمینی

(۴) بازگشت - آشنایی‌زدایی - نیمایی - چهارپاره و مستزاد - زمینی

۲۲- کدام موارد درباره نثر دوره انقلاب اسلامی نادرست است؟

الف) ساده‌نویسی در نثر این دوره هم دیده می‌شود.

ب) برخلاف پیش از انقلاب، طی دهه ۶۰ گرایش به داستان‌های بلند بیشتر از داستان کوتاه است.

ج) در دهه نخست انقلاب داستان‌نویسی به سبک‌های جدید رواج یافت.

د) اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری رد پای آشکاری در داستان‌نویسی معاصر دارند.

ه) گرایش به برخی قالب‌هایی مانند خاطره، قطعه ادبی، سفرنامه، شرح حال و نوشته‌های ادبی - تحقیقی رایج شد.

و) تفکر انسان‌گرایانه گاهی در برخی از آثار بعد از انقلاب به‌گونه‌ای کم‌رنگ مشاهده می‌شود.

(۱) الف - د (۲) ج - ه (۳) ب - و (۴) ج - د

۲۳- همه ابیات به‌جز گزینه می‌توانند متعلق به شاعری باشند که از منظر خیال‌بندی، بسیاری از شاعران دوره انقلاب به شعر او نزدیک شده‌اند.

(۱) ما خستگان در آتش شوقش بسوختیم و آن شوخ‌دیده سیر نگشت از جفا هنوز

(۲) توفان نفس‌نهی محیط تحیریم آفاق را چو آینه در می‌کشیم ما

(۳) شد بی‌صفا دلی که به نقش و نگار ساخت گم کردن گهر فکند رنگ بر صدف

(۴) تا کشد شوق انتظار خجلت از افسردگی رنگ می‌جستم براتی بر بهار آورده‌ام

۲۴- کدام گزینه درباره ویژگی‌های زبانی و ادبی نثر معاصر نادرست نیست؟

(۱) از شمار واژه‌های اروپایی در متون فارسی کاسته شد.

(۲) نثر فنی و مصنوع در این دوره منسوخ شده است.

(۳) توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها ذهنی، کوتاه، درونی و مشخص است.

(۴) تنوع مضمون در نثر داستانی این دوره زیاد است.

۲۵- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده؟

«عیسی لب است یار و دم از من دریغ داشت بیمار او شدم قدم از من دریغ داشت»

(۱) تشبیه - حسن تعلیل - تشخیص - کنایه (۲) اسلوب معادله - تلمیح - کنایه - استعاره

(۳) حسن تعلیل - مجاز - جناس - اسلوب معادله (۴) کنایه - مجاز - جناس - تلمیح

۲۶- آرایه‌های «تشبیه، حسن تعلیل، استعاره مکنیه - کنایه» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

الف) چنین که نابه نی جان‌گداز و جان‌سوز است مگر ز مرقد عشاق رسته‌آمد نی؟

ب) گر ترک چشم رهنز نشناخت قدر دل چه شد قیمت چه داند لشکری جنس به‌غارت برده را

ج) قید هستی چون نفس بال و پر پرواز ماست هر قدر بیدل‌گرفتاری‌ست آزادیم ما

د) ز دست ما اگر پابوس خوبان بر نمی‌آید همین دولت که خاک پای ایشانیم بس ما را

ه) کند مژگان من هرگاه دست از آستین بیرون شود گرداب بر کف کاسه در یوزه دریا را

(۱) ب، الف، ه و د (۲) د، الف، ج و ه (۳) ب، د، الف و ه (۴) الف، ب، د و ج

۲۷- آرایه‌های ادبی بیت زیر در کدام گزینه درست مشخص شده است؟

«ز بلبان خوش‌الحن این چمن صائب مرید زمزمه حافظ خوش‌الحن باش»

(۱) تضمین - مجاز - کنایه - اغراق (۲) جناس تام - اغراق - تشخیص - مراعات نظیر

(۳) مجاز - استعاره - مراعات نظیر - واج‌آرایی (۴) تضمین - استعاره - واج‌آرایی - جناس تام

۲۸- اگر بخواهیم آرایه‌های «ایهام تناسب، تشبیه، کنایه، جناس تام، تشخیص» از بالا تا پایین مرتب کنیم، کدام گزینه این ترتیب را نشان می‌دهد؟

- (الف) یوسف به سیم قلب فروشی نه کار ماست
(ب) بایسد سخن از نشاط سازی
(ج) از عزیزان هیچ کس خوابی برای من ندید
(د) از اشک تلخ ما کف خاکی نگشت سبز
(ه) سعدی به لب دریا دردانه کجا یابی
(۱) الف، د، ه، ب و ج (۲) ج، الف، د، ه و ب

۲۹- در کدام گزینه، آرایه مقابل مصراع‌ها، درست بیان شده است؟

- (الف) جز زلف کسی پیش رخس تاب ندارد (ایهام)
(ج) در ناپسته احسان گشاده است (تناقض)
(ه) آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست (تناقض)
(۱) الف - د - ه (۲) ب - ج - و

۳۰- هر دو آرایه مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در دور جمال تو ز عالم
(۲) رفت از بر من گرچه رهش با مژه رفت
(۳) خون هزار زاغ بریزم به بوم خویش
(۴) این دست دهر ریشه پیوند من برید
هر طفل که زاد بی دل آمد
(اغراق - ایهام)
ره رفتن او بنگر و ره رفتن ما را
(جناس ناهمسان - کنایه)
آید به جلوه باز چو طاووس انقلاب
(ایهام تناسب - تضاد)
از خاک میهن و شده آن خاک بر سرم
(لف و نشر - تشبیه)

۳۱- در بیت «ای بار خدایی که ز دریای کف تو / دریای محیط ار چه بزرگ است کناری است» کدام آرایه‌های ادبی وجود دارد؟

- (۱) تشبیه - جناس تام - مجاز - تضاد
(۲) تشبیه - ایهام تناسب - مجاز - تناقض
(۳) ایهام - مجاز - استعاره - تضاد
(۴) تناقض - کنایه - جناس تام - ایهام تناسب

۳۲- یکی از آرایه‌های مقابل کدام بیت در آن بیت دیده نمی‌شود؟

- (۱) پروانه به پای شمع از آن افتاده است
(۲) به مهرش دل نهاده مهر تابان
(۳) زهره دارد که پیش نرگس تو
(۴) شمع چون من ز هجر تو گرید
تا شمع به اشک خود بشوید تن او
(تشخیص - مراعات نظیر)
به کین دشمنان او شتابان
(جناس تام - تضاد)
دم ز نمد جادوی دماوندی؟
(مجاز - استعاره)

- صبح چون تو به اشک من خندد
(تشبیه - تناقض)

- ۳۳- کدام گزینه به ترتیب بیانگر آرایه‌های ابیات زیر است؟
● گر پی برد که گوشه نشینی چه راحتی است
● ز سائلان در مسجد نمی‌شود خالی
● هر که دارد در زمستان آتشین رخساره‌ای
● مستانه کاش در حرم و دیر بگذری
● رنج عشقت راحت هر دردمندی

- (۱) استعاره - تناقض - تلمیح - مجاز
(۲) ایهام - تضاد - تشبیه - نشر - تضاد
(۳) تشخیص - تضاد - تلمیح - لف و نشر - تناقض
(۴) ایهام - پارادوکس - تشبیه - تضاد - پارادوکس

۳۴- آرایه‌های نوشته شده در مقابل همهٔ ابیات درست است، به جز

- (۱) طره مشکین نباشد بر رخ جانان غریب
زانکه نبود سنبل سیراب در بستان غریب
(مجاز - جناس تام)
- (۲) حلقه‌های زلفت از عارض همی تابند سر
مثل اهل کفر کز ایمان نمایند اجتناب
(تناقض - اغراق)
- (۳) خلق را بر مجمر غم دل بسوزانم چو عود
ناله در چنگ فراقش گر بدین قانون کنم
(ایهام تناسب - تشبیه)
- (۴) دور از تو فضای دهر بر من تنگ است
دارم دلکی که زیر صد من سنگ است
(ایهام - جناس تام)

۳۵- وزن کدام گزینه همسان نیست؟

- (۱) همچون صدف به سینه، هر نکته را بپرور
(۲) تهمت آلود، شود دامنش از غیرت عشق
(۳) مگر افکنده لعل آبدارش از نظر می را
(۴) نگاه مست که دارد سر خرابی ما

۳۶- در ابیات زیر چند بیت دارای وزن همسان تکلختی می‌یابید؟

- (الف) چو گل آشفته کن گریبان را
(ب) از مزرع آمال چه امید برآید؟
(ج) خونین جگری بی تو نهفتیم ولیکن
(د) طفل خامیم و ستمکاری ایام، به ما
(ه) تن را به هر چه دادی، انجام کارت آن است
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۷- وزن کدام گزینه همسان تکلختی است؟

- (۱) چشم عالمی دفع چشم را
(۲) من غلام رندی، کو، چون به باده بنشیند
(۳) غم تو خجسته بادا، که غمی ست جاودانی
(۴) گاه بودی خموش، گاه شدی نوحه‌گر

۳۸- در کدام گزینه وزن همسان تکلختی می‌یابید؟

- (۱) مقال رفعت قدر تو پیش رفعت گردون
(۲) کجا شد آنکه مرا خان بدو بدی خوش و خرم
(۳) دلم که مرغ تو آمد به دام باز گرفتی
(۴) چه چشم پاسخ است از این دریچه‌های بسته‌ات

۳۹- وزن کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) این ابرهای سوخته سوگوار / تابوت آفتاب را به کجا می‌برند؟
(۲) اکنون درخت لخت کویر / پایان ناامیدی / و آغاز خستگی کدامین مسافر است؟
(۳) معلوم نیست / باد از کدام سو می‌آید / خورشید را غبار دهشت پوشانده است
(۴) من آفتاب‌ترم! / پر بلندم از شعله‌اش بلندتر است

۴۰- کدام بخش وزن شعر زیر را به اشتباه گفته است؟

«ندهت را با من قسمت کن / شادیت را با خاک / و غرورت را با جوی نحیفی که میان سنگستان / مثل گنجشکی پر می‌زند و می‌گذرد.»

فاعلاتن فع لن فع لن	فاعلاتن فع لن	فاعلاتن فع لن	فاعلاتن فع لن
الف	ب	ج	د
(۱) الف	(۲) ب	(۳) ج	(۴) د

۴۱- کدام گزینه ایراد وزنی دارد؟

- (۱) مرا به ساحل سرد غروب ویران کرد
(۲) پرنده‌ای که از آونگ نرم ساقه گسیخت
(۳) اجاق قافله با دشت سایه بازی کرد
(۴) زمین در انحنای افق پر زد و به دریا ریخت

۴۲- هر چهار گزینه یک وزن دارند اما تقطیع یکی اندکی متفاوت است. آن کدام گزینه است؟

- (۱) دست بر ماشه سینه با قن‌داق
(۲) وسعت پشته را تلاطم داد
(۳) از سرانگشت نفرت‌م با خاک
(۴) خون صد پازن نکشته گریخت

۴۳- با توجه به رباعی زیر کدام گزینه غلط است؟

- «آن ره‌زن دل که پای کوبانم از او جانی است که چون دست‌زنان می‌آید»
چون آینه خيال خوبانم از او یارب یارب چه می‌شود جانم از او»

(۱) تقطیع مصراع نخست با تقطیع مصرع «ساقی غم فردای حریفان چه خوری» کاملاً مطابقت دارد.

(۲) رباعی سه تشبیه دارد.

(۳) تقطیع مصراع دوم با تقطیع مصرع «دریاب دمی که با طرب می‌گذرد» کاملاً تطابق دارد.

(۴) رباعی با این بیت قرابت دارد: از در درآمدی و من از خود به در شدم / گویی کزین جهان به جهان دگر شدم

۴۴- کدام ابیات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

- الف) هست مراد کسان دولت روز و صال
ب) که گفت سعدی از آسیب عشق بگریزد
ج) ما را به غم اهل خماران مفروشید
د) در سختی عشق گر بمیرم
ه) حافظ اندر درد او می‌سوز و بی‌درمان بساز
(۱) الف و د
(۲) ج و ه
(۳) ب و د
(۴) ب و ه

۴۵- کدام بیت با سایر ابیات تناسب ندارد؟

- (۱) کوی نومیدی مرو اومیدهاست
(۲) سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم
(۳) نخل امید مرا جز بار دل حاصل نبود
(۴) می‌نشینم، بهار می‌آید، اندکی بیش عمر سرما نیست

۴۶- بیت زیر با کدام بیت قرابت معنایی بیشتری دارد؟

- «اگر داغ دل بود ما دیده‌ایم»
(۱) تو را حکایت ما مختصر به گوش آید
(۲) زنده نه آن است که جانی در اوست
(۳) چندان گریستیم که هر کس که برگذشت
(۴) چو از هر ذره من آفتابی نو به چرخ آمد

۴۷- بیت زیر با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- «لا تا نخواهی بلا بر حسود»
(۱) توانم آن که نیازارام اندرون کسی
(۲) مُردم ز رشک چند ببینم که جام می
(۳) از رشک سوختم به رقیبان سخن مکن
(۴) من یکی زان ناامیدانم که در دوران تو
- که آن بخت برگشته خود در بلاست»
حسود را چه کنم کو ز خود به رنج در است
لب بر لب‌ت گذارد و قالب تهی کند
گر می‌کشی برای خدا پیش من مکن
می‌برند امیدواران رشک بر حرمان من

۴۸- بیت با کدام بیت در تقابل است؟

«همیشه تا برآید ماه و خورشید

۱) شب‌نم وصال گل طلبید آب شد ز شرم

۲) در راه وصال عشق تو خواهم تاخت

۳) گر همه مرهم شوی ما را نباشی سودمند

۴) این همه رنج کشیدیم و نمی‌دانستیم

۴۹- کدام ابیات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

الف) دل چو شد افسرده از جسم گرانجان پاره‌ای است

ب) آن که از باده جان گوش و سرش گرم نشد

ج) ای همچو یخ افسرده یک لحظه برم بنشین

د) هر که را افسرده دیدی عاشق کار خود است

ه) گر شنوی حکایت دل این شگفت نیست

۱) الف، ب و ج ۲) الف و ه

۵۰- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

«نتوان از سر او برد هوای شیرین

۱) بر عشق توام نه صبر پیداست نه دل

۲) عشق یعنی قلم از تیشه و دفتر از سنگ

۳) عشق آمد و گرد فتنه بر جانم ریخت

۴) بنایم به بزم محبت که آنجا

مرا باشد به وصل یار امید»

از هر که هر چه می‌طلبی این‌چنین طلب

جان هم چو طلب کنی، خودم خواهم باخت

کز تو پر آزدگی داریم و بس آزرده‌ایم

که بلاهای وصال تو کم از هجران نیست

رنگ برگ خویش باشد میوه‌های خام را

سرد و افسرده میان صف مستان چه کند؟

تا در تو زند آتش ترسا بچه یک باری

منگر اندر کار خویش و بنگر اندر کار من

افسرده خود کجا شنود ماجرای دل؟

۳) ج و د ۴) ب و ه

لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود»

بی روی توام نه عقل برجاست نه دل

که به عمری نتوان دست در آزارش برد

عقلم شد و هوش رفت و دانش بگریخت

گدایی به شاهی مقابل نشیند

جامعه‌شناسی

۵۱- کدام گزینه درباره‌ی دوره‌ی شکل‌گیری دولت - ملت‌ها نادرست است؟

۱) در این دوران ناسیونالیسم پیدا شد و هویت از منظر دولت - ملت‌ها و توسط آنها تعریف شد.

۲) دولت‌ها در این کشورها برای تعیین هویت ملی و چگونگی توزیع مزایا و فرصت‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ناگزیر از سیاست‌گذاری هویتی بودند.

۳) مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره‌ی مدرن، همانندسازی بود.

۴) بیشتر کشورها چندان تنوع قومی، نژادی، زبانی و مذهبی نداشتند.

۵۲- به ترتیب، با توجه به دوره‌ی پسامدرن و اواخر قرن بیستم، گزینه‌ی مرتبط با هر یک کدام است؟

الف) در اواخر قرن بیستم، هویت به جای چه مفاهیمی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد؟

ب) در دوره‌ی پسامدرن هویت از منظر چه مرجعی تعریف می‌شود؟

ج) در این دوره، افراد مسائل سیاسی و اجتماعی را بر چه اساسی پی می‌گیرند؟

د) در این دوره، چه مفاهیمی کانون نزاع و کشمکش قرار می‌گیرند؟

۱) قشربندی و کشمکش طبقاتی - گروه‌های اجتماعی مختلف - علاقه‌های فرهنگی و هویتی - ثروت، قدرت، هویت و دانش

۲) ملی‌گرایی و وطن‌دوستی - گروه‌های اجتماعی مختلف - مدل تکثرگرا - ثروت، قدرت، هویت و دانش

۳) قشربندی و کشمکش طبقاتی - گروه‌های به حاشیه رانده شده - علاقه‌های فرهنگی و هویتی - قدرت، فرهنگ، هویت و دانش

۴) ملی‌گرایی و وطن‌دوستی - گروه‌های به حاشیه رانده شده - مدل تکثرگرا - قدرت، فرهنگ، هویت و دانش

۵۳- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر به درستی در کدام گزینه آمده است؟

الف) شکل افراطی سیاست هویت موجب چه می‌شود؟

ب) الگوی مطلوب قرآنی چه نگاهی به تنوع زبانی و نژادی دارد؟

۱) به رسمیت شناختن گروه‌های به حاشیه رانده شده - تفاوت‌ها ایجاد اشتراکاتی می‌کند که به بهتر شدن روابط می‌انجامد.

۲) چندپارگی سیاسی و فرهنگی جوامع - تکثر و تنوع زبانی، نژادی و قومی مانع وحدت و همدلی نیست.

۳) تأکید بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها - تفاوت‌ها امکان همدلی مردم با یکدیگر را فراهم می‌آورد.

۴) تشدید تنوع‌های قومی و فرهنگی - برای جهان اسلام استفاده از دانشمندان غیرعرب نگران‌کننده نبود.

۵۴- از بین موارد زیر، کدام موارد از پیامدهای دیدگاه زیر است؟

- «هر نظریه‌ای درون فرهنگ و تاریخ خود تولید می‌شود و هر فرهنگ و هویتی می‌تواند نظریه‌های متناسب با خود را تولید کند.»
- (الف) به حاشیه راندن و حذف هویت‌های سیاسی و فرهنگی، ناپسند و غیرمطلوب است.
- (ب) هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند.
- (ج) علم، با درست و غلط دانستن و خوب و بد کردن امور، سلطه‌گری می‌کند.
- (د) پیدایش نظریه فمینیستی معاصر یا نظریه آفریقایی تبار، نتیجه چنین مطالبه و درخواستی است.

(۱) الف و د (۲) ب و د (۳) ب و ج (۴) الف و ج

۵۵- عبارات کدام گزینه در ارتباط با ابوریحان درست و در ارتباط با ابوعلی مسکویه نادرست است؟

- (۱) ابوریحان بیرونی در کتاب تحقیق ماللهند با روش تجربی و تفهیمی، به ارزیابی انتقادی فرهنگ هند پرداخت - ابوعلی مسکویه با نگاهی تبیینی کتاب تجارب‌الامم را در هشت جلد تألیف کرد.
- (۲) روشی که ابوریحان هزار سال پیش در بررسی‌های علمی خود در پیش گرفته بود، امروزه در تحقیقات مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی متداول شده است - کتاب تجارب‌الامم از تألیفات ابوعلی مسکویه است.
- (۳) ابوریحان بیرونی در کتاب تحقیق ماللهند با روش انتقادی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد - ابوعلی مسکویه، پیچیدگی زبان و خط هندی و به نظم درآوردن متون علمی به قصد مصون ماندن از تحریف را عامل دشواری فهم معارف هندیان دانسته است.

(۴) اهمیت امروزی ابوریحان در به کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی، در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی است - ابوعلی مسکویه با نگاهی انتقادی کتاب تجارب‌الامم را در هشت جلد تألیف کرد.

۵۶- کدام موارد جزء علوم نافع محسوب نمی‌شوند؟

- (۱) علم به جامعه و تاریخ حتی اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی نباشد.
- (۲) علمی که درباره حقیقت انسان و آغاز و انجام او سخن می‌گویند.
- (۳) علوم ابزاری که نیازهای روزمره جامعه اسلامی را برطرف می‌سازد، مانند علم پزشکی، علوم فنی و مهندسی و علوم پایه
- (۴) علمی که درباره چگونگی استفاده از علوم ابزاری و اهداف، ارزش‌ها و آرمان‌های انسان صحبت می‌کنند.

۵۷- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر ویژگی کدام جامعه را از نظر فارابی نشان می‌دهد؟

(الف) علم در این مدینه به علم تجربی محدود نمی‌شود.

(ب) نظرات علمی پذیرفته‌شده در مدینه فاضله هم تحریف می‌گردند.

(ج) جامعه‌ای است که از علوم عقلی بی‌بهره هستند.

(د) مردم با آنکه علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آن بهره نمی‌گیرند.

(۱) مدینه فاسقه - مدینه جاهله - مدینه فاسقه - مدینه ضاله

(۲) مدینه فاضله - مدینه ضاله - مدینه فاسقه - مدینه جاهله

(۳) مدینه فاسقه - مدینه جاهله - مدینه ضاله - مدینه فاضله

(۴) مدینه فاضله - مدینه ضاله - مدینه جاهله - مدینه فاسقه

۵۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- شهرها اولین مراکزی بودند که با آلودگی‌های زیست‌محیطی مواجه شدند.
- امروزه بحران‌های زیست‌محیطی به منطقه خاص محدود نمی‌شوند.
- اغلب پیامدهای خوب و بد کنش‌های افراد متوجه خودشان است.

(۱) درست - نادرست - درست (۲) درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - درست (۴) نادرست - درست - نادرست

۵۹- به ترتیب، پاسخ جاهای خالی در کدام گزینه آمده است؟

- مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی سال‌های تا م. اتفاق افتاد.
- برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن دانسته‌اند.
- در صورتی که بحران کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

(۱) ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ - بیستم - اقتصادی (۲) ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ - نوزدهم - سیاسی

(۳) ۱۸۲۰ تا ۱۹۲۹ - بیستم - سیاسی (۴) ۱۸۲۰ تا ۱۹۲۹ - نوزدهم - اقتصادی

۶۰- به ترتیب، پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- دانشمندانی که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند را چه می‌نامند؟
- برخی متفکران از موجی که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است با چه عنوانی یاد کرده‌اند؟
- در نیمه دوم قرن بیستم کدام علم زیر سؤال رفت؟

- (۱) پسامدرن - پساسکولاریسم - مدرن
(۲) مدرن - سکولاریسم - مدرن
(۳) مدرن - پساسکولاریسم - پسامدرن
(۴) پسامدرن - سکولاریسم - پسامدرن

۶۱- عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر چیست و کدام بحران به این لایه اختصاص دارد؟

- (۱) سکولاریسم، اومانیسم و مارکسیسم - بحران اقتصادی
(۲) اومانیسم، کمونیسم و روشنگری - بحران‌های معرفتی و معنوی
(۳) اومانیسم، روشنگری و سکولاریسم - بحران اقتصادی
(۴) سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری - بحران‌های معرفتی و معنوی

۶۲- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام مفهوم مرتبط است؟

- پیوند دانش و ارزش
- نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی
- عدم کشف حقیقت یا فضیلت
- (۱) رویکرد تبیینی - موضوع جامعه‌شناسی انتقادی - رویکرد انتقادی
- (۲) دانش انتقادی - هدف جامعه‌شناسی انتقادی - رویکرد انتقادی
- (۳) رویکرد تفسیری - روش‌های جامعه‌شناسی انتقادی - رویکرد تبیینی
- (۴) جامعه‌شناسی انتقادی - هدف جامعه‌شناسی انتقادی - رویکرد تفسیری

۶۳- به ترتیب، درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.
- نخبگان غرب‌گرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند، نسل دوم روشنفکران را شکل دادند.
- بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیق و دقیقی داشتند.
- به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری در جوامع اسلامی پیدا شدند که شیفته فرهنگ غرب بودند.

- (۱) درست - درست - نادرست - درست
(۲) نادرست - نادرست - درست - درست
(۳) درست - نادرست - درست - نادرست
(۴) نادرست - درست - درست - نادرست

۶۴- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با کدام مدل نابرابری اجتماعی سازگاری دارد؟

- مهم دانستن عدالت اقتصادی
- عدم لغو مالکیت خصوصی
- وجود قشربندی در همه زمان‌ها و مکان‌ها

- (۱) کمونیستی - لیبرالی - لیبرالی
(۲) لیبرالی - کمونیستی - عدالت اجتماعی
(۳) کمونیستی - عدالت اجتماعی - لیبرالی
(۴) عدالت اجتماعی - لیبرالی - کمونیستی

۶۵- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با عملکرد کدام فرد یا جریان مرتبط است؟

- لغو تقویم هجری
- پیدایش روشنفکری التقاطی در کشورهای اسلامی
- تلاش برای از بین بردن مظاهر دینی و اسلامی
- (۱) رضاخان در ایران - روشنفکران چپ - منورالفکران غرب‌گرا
- (۲) آتاتورک در ترکیه - روشنفکران چپ - حاکمان سکولار در کشورهای اسلامی
- (۳) رضاخان در ایران - منورالفکران غرب‌گرا - روشنفکران چپ
- (۴) آتاتورک در ترکیه - منورالفکران غرب‌گرا - رضاخان در ایران

روان‌شناسی

۶۶- کدام گزاره تفاوت «تصمیم‌گیری» و «حل مسئله» را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) در هر دو، فرد با راه‌حل‌های مختلف مواجه است و مناسب‌ترین آنها را انتخاب می‌کند.
- (۲) در حل مسئله ممکن است همه راه‌ها فرد را به هدف برسانند، اما در تصمیم‌گیری فقط یک راه درست وجود دارد.
- (۳) در تصمیم‌گیری ممکن است همه گزینه‌ها فرد را به هدف برسانند، ولی همه آنها به یک اندازه مطلوب نیستند.
- (۴) در تصمیم‌گیری هدف اصلی یافتن راه‌حلی است که مسئله را به طور قطعی حل کند.

۶۷- فردی تصمیم می‌گیرد در یک آزمون آزمایشی شرکت نکند؛ زیرا احساس می‌کند آمادگی لازم را ندارد و احتمال می‌دهد نتیجه بدی بگیرد. براساس ملاک‌های تصمیم‌گیری، کدام گزاره‌ها درباره این تصمیم درست است؟

- (الف) نبود اطمینان نسبت به پیامدهای تصمیم، در انتخاب او نقش داشته است.
 - (ب) انتظار رویارویی با نتیجه نامطلوب، عامل مؤثر در تصمیم‌گیری بوده است.
 - (ج) پرداخت پیشین هزینه شرکت در آزمون، دلیل اصلی تصمیم او محسوب می‌شود.
 - (د) ملاک تصمیم‌گیری این دانش‌آموز منفعتی است که از غیبت در آزمون می‌برد.
- (۱) الف و د (۲) الف و ب (۳) ب و ج (۴) ج و د

۶۸- کامبیز دوست دارد که به همراه خانواده‌اش به سفر برود اما از طرفی دوست دارد برای کسب رتبه دلخواه در خانه بماند و درس بخواند، کدام گزینه گویای شرایط روان‌شناختی اوست؟

- (۱) ناکامی (۲) تعارض گرایش - گرایش (۳) تعارض اجتناب - اجتناب (۴) تعارض گرایش - اجتناب

۶۹- عبارت اصطلاحی «طرف دُمِش به دُمِ فلانی وصله» به کدام سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- (۱) وابسته (۲) اجتنابی (۳) احساسی (۴) تکانشی

۷۰- نوع تعارض کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) دانش‌آموزی می‌خواهد در مسابقه علمی شرکت کند اما از شکست می‌ترسد.
- (۲) فردی باید بین پرداخت جریمه یا محرومیت از خدمات یکی را انتخاب کند.
- (۳) بیماری باید بین خوردن داروی تلخ برای درمان بیماری یا عمل جراحی انتخاب کند.
- (۴) دانشجویی می‌خواهد در روز امتحانی که آمادگی‌اش را ندارد، غیبت کند اما ممکن است مشروط شود.

۷۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تفاوت انسان و حیوان این است که انسان صرفاً براساس غریزه و خواسته قدم برنمی‌دارد.
- (۲) عوامل شکل‌دهنده نگرش، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.
- (۳) نگرش‌ها در شکل‌دهی به رفتار انسان، به دو صورت مثبت و منفی عمل می‌کنند.
- (۴) بزرگسالان و کودکان برخلاف حیوانات، علت رفتار خود را فراتر از نیازهای زیستی می‌دانند.

۷۲- کدام گزاره درباره «هدف داشتن» در فعالیت‌های انسانی درست‌تر است؟

- (۱) داشتن هدف مشخص، نشان‌دهنده انگیزه بیرونی است.
- (۲) انگیزه درونی فقط در فعالیت‌های بدون هدف دیده می‌شود.
- (۳) وجود هدف، به تنهایی معیار تشخیص نوع انگیزه نیست.
- (۴) هر فعالیت هدفمند الزاماً به پاداش بیرونی نیاز دارد.

۷۳- رضا پس از شکست در فروش محصول جدیدش، در مسیر برگشت به خانه، با خودش گفت‌وگوی درونی زیر را مرور می‌کند:

- (الف) «بازار اصلاً گشش نداشت؛ هر کسی هم جای من بود شکست می‌خورد.»
 - (ب) «تحلیل بازارم دقیق نبود و می‌توانستم قبل از عرضه، بهتر بررسی کنم.»
 - (ج) «من ذاتاً تاجر خوبی نیستم؛ این کارها به درد من نمی‌خورد.»
 - (د) «تبلیغاتم ضعیف بود و می‌توانستم روش‌های بهتری انتخاب کنم.»
- با توجه به الگوی اسناد رضا به شکست، کدام گزینه بیشترین خطر تکرار شکست و کاهش انگیزه تلاش مجدد را در پی دارد؟
- (۱) الف و ب (۲) ب و د (۳) الف و ج (۴) ج و د

- ۷۴- کدام مورد دربارهٔ ادراک کنترل و کارایی کاذب درست بوده و کدام مورد به درستی به هماهنگی شناختی اشاره دارد؟
- (۱) اگر شواهد محیطی با ادراک ما هماهنگی نداشته باشد، این ادراک کاذب قلمداد می‌شود - هم‌راستا بودن عوامل تقویت‌کننده یا تضعیف‌کننده رفتار
 - (۲) اگر بی‌دلیل بپنداریم که ادراک کنترل و کارایی در فعالیتی را نداریم، ادراکمان کاذب است - مقاومت نگرش برابر تغییر
 - (۳) اگر شواهد محیطی با ادراک ما هماهنگی نداشته باشد، این ادراک‌ها کاذب قلمداد می‌شود - مقاومت نگرش برابر تغییر
 - (۴) اگر بی‌دلیل بپنداریم که ادراک کنترل و کارایی در فعالیتی را نداریم، ادراکمان کاذب است - هم‌راستا بودن عوامل تقویت‌کننده یا تضعیف‌کننده رفتار

۷۵- وضعیت درماندگی آموخته‌شده در انسان بدتر است یا در حیوان؟ چرا؟

- (۱) انسان - آدمیان با وجود توانایی، می‌آموزند که ناتوان هستند.
- (۲) حیوان - حیوانات در واقع، ناتوان هستند.
- (۳) انسان - آدمیان، با وجود آگاهی از توانایی‌های خود، دست به اقدام نمی‌زنند.
- (۴) حیوان - حیوانات از توانایی‌هایشان آگاه نیستند.

دفترچه شماره ۲

پیش آزمون

پایه

۹

۱۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

تاریخ پیش آزمون: بهمن ماه ۱۴۰۴

پیش آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۹۶	۱۰۸	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۰۹	۱۲۰	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	—	درس ۶	درس ۴
تاریخ	—	فصل ۳ (درس های ۱۱ تا ۱۳)	درس های ۹ تا ۱۱
جغرافیا	—	فصل ۳ (درس های ۷ و ۸) فصل ۴ (درس ۹)	فصل ۳ (درس ۵)
فلسفه و منطق	بخش ۵ (درس ۸)	فصل ۳ (درس های ۹ و ۱۰)	بخش ۳ (درس های ۹ و ۱۰)
اقتصاد	فصل ۳ (درس ۱۱) فصل ۴ (درس ۱۲)	—	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

■ عَيْنِ الْإِنْسَابِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۸۳-۷۶)

۷۶- ﴿أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا﴾

- (۱) پس آیا به آسمان بالای سرشان نگاه نمی کنند که چطور آن را بنا کرده ایم؟
- (۲) پس آیا به آسمان بالای سرتان ننگریسته اید که آن چگونه ساخته شده است؟
- (۳) پس آیا به آسمان بالای سرشان ننگریسته اند که ما چگونه آن را ساخته ایم؟
- (۴) پس آیا به آسمان بر فراز سرشان نگاه نکرده اند که آن چطور بنا شده است؟

۷۷- «بَلِّغْنَا أَنْ وَلِيًّا حَمِيمًا قَدْ ارْتَكَبَ ذَنْبًا لَكُنَّا لَا نَتْرُكُهُ بِسَبَبِ رِّلَّةٍ تَرَكْنَا لَنْ نَجِدَ أَحَدًا كَامِلًا إِلَّا اللَّهَ!»:

- (۱) به ما (خبر) رساندند که دوست صمیمی ما گناهی را انجام داده است اما ما بدون شک به دلیل یک نقص از او جدا نمی شویم زیرا شخص کاملی به جز خدا یافت نخواهد شد!
- (۲) به ما (خبر) رسید که یاری گرم و صمیمی مرتکب گناهی شده است ولی ما به علت لغزش هایش او را بی گمان رها نمی کنیم زیرا ما شخص کاملی به جز خدا نخواهیم یافت!
- (۳) به ما (خبر) رساندند که یاری گرم و صمیمی گناهی را انجام داده است اما ما قطعاً به دلیل یک لغزش، او را ترک نمی کنیم زیرا شخص کاملی به جز خدا پیدا نخواهد شد!
- (۴) به ما (خبر) رسید که دوستی گرم و صمیمی گناهی را مرتکب شده است ولی ما او را به علت یک لغزش قطعاً رها نمی کنیم زیرا ما شخص کاملی به جز خدا پیدا نخواهیم کرد!

۷۸- «لَمْ يَكُنْ حَاتِمُ الطَّائِي يَرِدُ أَيَّ ضَعِيفٍ يَرَاجِعُهُ خَائِبًا فَهُوَ كَانَ يُعَذِّبُ مَثَلًا مَعْرُوفًا فِي الْكَرَمِ!»: حاتم طائی

- (۱) هیچ ضعیفی به او مراجعه نمی کرد مگر اینکه با ناامیدی از نزدش بر می گشت و او مثال معروفی در بخشش شمرده می شد!
- (۲) هیچ ناتوانی را که به او مراجعه می کرد ناامید بر نمی گرداند، پس او یک مثال معروف در بخشش به شمار می رفت!
- (۳) هیچ ضعیفی را که به او مراجعه کرده بود ناامید برنگرداند، پس او یک مثال معروف در بخشش به شمار می رفت!
- (۴) هیچ ناتوانی را که به او مراجعه می کرد ناامید نمی گرداند، پس او مثالی معروف در بخشش شمرده می شود!

۷۹- «لَا يُتْرَكُ الصَّدِيقُ بِسَبَبِ رِّلَةٍ أَوْ عَيْبٍ فَصَادِقُهُ مَصَادِقَةٌ صَادِقَةٌ!»:

- (۱) دوست به دلیل یک لغزش یا یک عیب نباید رها شود پس با او صادقانه دوستی کن!
- (۲) دوست خود را به سبب یک لغزش یا یک ایراد رها نکن و با او صادقانه دوستی کن!
- (۳) دوست به خاطر یک لغزش یا یک عیب تو را رها نمی کند و باید صادقانه با تو دوستی کند!
- (۴) یک دوست به دلیل یک لغزش یا یک ایراد نباید تو را رها کند پس مانند افراد صادق با او دوستی کن!

۸۰- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) لَا أَفْكَرُ فِي سَبَبِ نَقْصِ عِدَدِ أَفْرَاحِ طَيُورٍ تَعِيشُ فِي الْحَقْلِ!: باید درباره علت کم شدن تعداد جوجه های پرندگانی که در کشتزار زندگی می کنند، بیندیشم!
- (۲) لَمْ يَسْتَشِرْ أَخِي الْفَلَاحَ خَبِيرَ الزَّرَاعَةِ لِيَحْلَلَ بَعْضَ مُشْكَلَاتِهِ!: برادر کشاورزم با کارشناس کشاورزی مشورت نکرد تا برخی از مشکلات خود را حل کند!
- (۳) لَا أَظُنُّ أَنَّ هَذِهِ الْجَمَاعَةَ لَا يَرْحَمُونَ عَالِمًا عَزِيزًا ذَلَّ وَافْتَقَر!: گمان نمی کنم که این گروه به دانای ارجمندی که خوار و ندار شده است، رحم نکنند!

- (۴) يُفَرِّجُ الْمُحْسِنُونَ عَنِ الْمُحْزُونِينَ تَفَرُّجًا كَيْ يُرْضُوا الرَّبَّ الْوَاحِدَ!: نیکوکاران، اندوه افراد غمگین را می زدایند تا خوشنودی پروردگار یکتا را به دست آورند!

۸۱- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) لَمَّا اسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ اسْتَغْفَرَ الصَّادِقِينَ لِحَظَّتْ هَذَا الْفَرْجُ فِي أُمُورِي: وقتی از خداوند صادقانه آمرزش خواستم این گشایش را در کارهایم مشاهده کردم!
- (۲) الْفَرَّانُ تَهْجُمُ عَلَى الْخَضِرَاوَاتِ هَجُومًا وَتَأْكُلُهَا: موش ها بر سبزیجات قطعاً هجوم می آورند و آنها را می خورند!
- (۳) لِأَرْحَمِ مَنْ ضَاعَ بَيْنَ جُهَالٍ وَ لَا أَرَدَهُ خَائِبًا: باید به کسی که میان جاهلان تباه شده رحم کنم و او را ناامید بازنگردانم!
- (۴) لِمَ أَوَّاصِلُ مُحَاوَلَاتِي لِلنَّجَاحِ فِي طَرِيقِ أَهْدَافِي مَعَ أَتِي مَأْيُوسٍ: چرا به تلاش هایم برای موفقیت در مسیر هدف هایم ادامه می دهم با اینکه ناامید هستم!

۸۲- «نباید بنده با ايمان به سوى مهمانی کسی بشتابد که همنشینی با تهی دستان را ناپسند می دارد و به ثروتمندان بسیار احترام می گذارد!»: (۱)

(۱) لا يُسرِع العبد المؤمن إلى مائدة ضيافة مَنْ يكره مُجالسة الفقراء و يحترم الغني احتراماً!

(۲) لا يُسرِع العبد المؤمن إلى مائدة ضيافة الَّذي يكره مُصادقة العائلين و يحترم الأغنياء احتراماً!

(۳) لا يُسرِع العبد المؤمن إلى مائدة مَنْ يكره مُجالسة العائلين و يحترم الأغنياء احتراماً بالغاً!

(۴) لا يُسرِع العبد المؤمن إلى مائدة الَّذي يكره مُصادقة الفقير و يحترم ذا سعة احتراماً كثيراً!

۸۳- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْمَفْهُومِ: «لا يترك الصديق بسبب زلة أو عيب فيه!»

(۱) یارِ بی عیب مجو تا تو نمائی بی یار!

(۲) گل بی خار اندر گلشن دهر به چشم تیزبین کی می توان دید!

(۳) دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و درماندگی!

(۴) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ: (٨٨-٨٤)

اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ:

«إن الترجمة عن الفارسية إلى العربية أو عن العربية إلى الفارسية من إحدى أهم طرق التأثير المتبادل بين اللغتين و أدابهما! كان لترجمة الآثار الفارسية إلى العربية تأثير كبير على تحوّل الأدب العربي و قد ضاع في العصر العباسي كثير مما ترجم في القرون الماضية عن الفارسية إلى العربية و لم يبق إلا عدد قليل من الكتب و الرسائل. إن أكثر ما نُقِلَ من الفارسية إلى العربية يرتبط بأدب الحكم و النصائح. أما الترجمة عن العربية إلى الفارسية قد بدأت مع دخول الإيرانيين في الإسلام؛ لأنّ المسلم بحاجة إلى معرفة مفاهيم القرآن و أحكام شريعة الإسلام.»

۸۴- ما هو المقصود من النص؟

(۱) إنّ للترجمة أثراً كبيراً في فهم اللغات الأجنبية في عصرنا الحاضر فقط.

(۲) بدأت الترجمة عن الفارسية إلى العربية في العصر العباسي.

(۳) التأثير المتبادل بين اللغتين العربية و الفارسية يبيّن عمق ارتباطاتهما القويّة.

(۴) تحوّلت اللغة الفارسية في العصر العباسي و ساعدت لفهم مفاهيم القرآن و الإسلام.

۸۵- ما هو المناسب لتكميل هذه العبارة؟ «أكثر ما ترجم عن الفارسية إلى العربية»

(۱) يرتبط بترجمة القرآن و الأحاديث الشريفة.

(۲) لقد ضاع بعد دخول الإيرانيين في الإسلام.

(۳) يشتمل على الحكم و النصائح و المواعظ.

(۴) لم تصل إلينا إلا قصص الماضين و الأساطير.

۸۶- عَيْنُ الْخَطَأِ: «الترجمة»

(۱) فنّ يؤثّر على الارتباطات بين البلاد و ثقافتها.

(۲) وسيلة تستخدم لفهم المقصود عن كلام الآخرين.

(۳) تعدّ من إحدى طرق تعلّم اللغة العربية فقط.

(۴) تساعدنا في مجال الارتباط مع الدول الأخرى التي تختلف لغتها.

■ ■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (٨٧ و ٨٨)

۸۷- «أهمّ - المتبادل - تحوّل - الماضية»:

(۱) أهمّ: اسم التّفصيل، مذكر، معرب / مضاف و مضاف إليه

(۲) المتبادل: اسم فاعل، معرّف بال، مفرد / صفة و مجرورة بالتّبعية

(۳) تحوّل: اسم، مصدر مزيد ثلاثي، له حرف زائد واحد / مجرور بحرف الجرّ و مجرور

(۴) الماضية: اسم الفاعل (من مجرّد ثلاثي)، معرفة، مؤنث / صفة و موصوفها «القرون»

۸۸- «أكثر - نُقِلَ - يرتبط - دخول»:

(۱) أكثر: اسم التّفصيل، مذكر، يُستخدم «تر» في ترجمته / اسم «إنّ» و منصوب

(۲) نُقِلَ: فعل ماضٍ، مجرّد ثلاثي، للغائب، معلوم / فعل و ليس له فاعل

(۳) يرتبط: فعل مضارع، مزيد ثلاثي (من وزن «افتعل، يفتعل»)، لازم / فعل و مع فاعله جملة فعلية

(۴) دخول: اسم، مصدر مجرّد ثلاثي، مفرد، مذكر، معرب / مضاف إليه و مجرور

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (۸۹-۹۵)

- ۸۹- **عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:**
 (۱) الصَّيَادُونَ الإفْرِيقِيُّونَ يَذْهَبُونَ إِلَى مَكَانٍ اخْتَفَاهُ قَبْلَ نُزُولِ الْمَطَرِ!
 (۲) تَكَلَّمْتُ مَعَ أَصْدِقَائِي لِتَعَلَّمُوا كَيْفَ يُمَكِّنُ لَهُمْ أَنْ يَنْجَحُوا فِي بَرَامِجِهِمْ!
 (۳) خَلَقَ اللَّهُ لِلطَّبِيعَةِ نِظَاماً وَ تَوَارُنُ الطَّبِيعَةِ جَمِلاً!
 (۴) الَّذِي كَانَ عَزِيزاً قَاحِتَقَرَّ أَوْ صَفِيّاً عَالِماً بَيْنَ الْمُضَرِّ!
- ۹۰- **عین حرف اللام يختلف نوعه عن الباقي:**
 (۱) لَا أَعْلَمُ لِمَنْ هَذَا الْهَاتِفُ الْجَوَّالُ فَذَهَبْتُ عِنْدَ الْمُدِيرِ وَ أَعْطَيْتُهُ!
 (۲) يُحَاوِلُ اللَّغَوِيُّونَ لِتَبْيِينِ أَبْعَادِ تَأْثِيرِ اللَّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ عَلَى الْعَرَبِيَّةِ!
 (۳) أَيُّهَا النَّاسُ، تَوَكَّلُوا دَائِماً عَلَى اللَّهِ كَيْ تُسَهِّلَ لَكُمْ الصِّعَابَ!
 (۴) التَّزَمَ بِالصَّدَقِ يَا صَدِيقِي لِتَتَخَلَّصَ مِنْ شَرِّ ذُنُوبٍ قَدْ فَعَلْتَهَا!
- ۹۱- **عین الفعل المضارع الذي جاء مفعول مطلق للتأكيد بعده:**
 (۱) لَمْ يُشْرِكْ جَدِّي الْمُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ مَا عَبْدَ آلِهَةً عَاجِزَةً عَنْ نَصْرِنَا عِبَادَةً!
 (۲) لِتَنْتَعِيشَ مَعَ الْآخَرِينَ تَعَايِشاً سَلَمِيّاً لَا نُصَرِّ عَلَى الْخِلَافَاتِ إِصْرَارَ الْجَهَالِ!
 (۳) لَمْ تَسَاقَطَتِ الْأَسْمَاكُ مِنَ السَّمَاءِ عَلَى الْأَرْضِ فِي الْهِنْدُورَاسِ تَسَاقُطاً!
 (۴) لَمْ تُكَلِّمْ أَخْتَكِ الْمُعَلِّمَةُ الْبَنَاتِ عَلَى قَدَرِ عَقُولِهِنَّ تَكَلِّماً وَ مَا أَقْنَعْتَهُنَّ!
- ۹۲- **عین «لم» تدل على النفي:**
 (۱) لَمْ لَا تُعَيِّنْ إِمَامَكَ بَوْرِعَ وَ اجْتِهَادَ وَ عَقَّةَ وَ سَدَادَ!
 (۲) لَمْ تَقْدِرَا أَنْ تَتَعَايِشَا مَعَ الْآخَرِينَ تَعَايِشاً سَلَمِيّاً!
 (۳) أَوْجَدْتَ التَّفَرُّقَةَ بَيْنَنَا فَلَمْ عَمَلْتَ لِمَصْلَحَةِ أَعْدَائِنَا!
 (۴) إِنَّ الْمُحْتَالَ يَفْشَلُ فَلَمْ يُصِرْ عَلَى خِدَاعِ النَّاسِ!
- ۹۳- **عین المضارع المؤكد الذي لا يترجم مضارعاً:**
 (۱) لَا يُشَارِكُ الشَّبَابُ الْمُتَكَبِّرُونَ فِي مَجَالِسِ الْوَعظِ مُشَارَكَةً!
 (۲) نُجَهِّزْ أَنْفُسَنَا كَيْ نُدَافِعَ عَنِ الْوَطَنِ الْإِسْلَامِيِّ مُدَافَعَةَ الشُّجْعَانِ!
 (۳) كَانَ حَبِيبِي يَتَحَمَّلُ الْمَشْكَلَاتِ تَحَمُّلَ الصَّبَّارِ الْمُلتَزِمِ بِالْحِلْمِ!
 (۴) لَمْ يَعْرِفْ أَعْضَاءُ ذَلِكَ الْفَرِيقِ الْعِلْمِيِّ سِرَّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ مَعْرِفَةً!
- ۹۴- **عین مصدرأ يبين نوع وقوع الفعل:**
 (۱) تَحَيَّرْنَا بَعْدَ رُؤْيَا الْأَسْمَاكِ الْمُنْتَشِرَةِ عَلَى الْأَرْضِ تَحَيُّراً!
 (۲) اجْتَهَدْتُ فِي إِنْجَازِ عَمَلِكِ اجْتِهَاداً أَثَارَ تَعَجُّبٍ سَائِرِ الْعَمَالِ!
 (۳) إِنْ تَشْكُرَ اللَّهَ مُخْلِصاً تَرُ نَتِيجَةَ شُكْرِكَ فِي حَيَاتِكَ بَعِيْنِيكَ!
 (۴) حَفِظَ التَّلَامِيذُ جُمَلَاتٍ ذَهَبِيَّةٍ حِفْظاً وَ حَاوَلُوا لِتَعْمَلُوا بِهَا!
- ۹۵- **عین «اللام» يختلف نوعه:**
 (۱) لَيْسَتَمَعَ التَّلَامِيذُ حَتَّى يَدْرِكُوا كَلَامَ مَعْلَمِهِمْ!
 (۲) لِأَنْجَحَ فِي الْامْتِحَانَاتِ وَ لِأَحْصِلَ عَلَى مَا أُطْلِبَ مِنْ نَفْسِي!
 (۳) لِنَقْرَأَ كِتَابَ اللَّهِ الْكَرِيمِ لِنَجِدَ الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ!
 (۴) لِنَسْتَشِرَ الْعُقَلَاءَ لِأَنَّهُمْ يَسْتَطِيعُونَ أَنْ يَرشُدُونَا إِلَى طَرِيقِ النِّجَاحِ!

تاریخ

- ۹۶- در کدام موارد مقایسه درستی از وضعیت ایران بعد از مرگ «ابوسعید ایلخان» و «شاهرخ تیموری» بیان شده است؟
 الف) بعد از «ابوسعید ایلخان» حکومت‌های سربداران و سادات مرعشی به وجود آمدند و بعد از «شاهرخ تیموری» قراقویونلو و آق‌قویونلو، نواحی غربی و مرکزی را تصرف کردند.
 ب) بعد از «ابوسعید ایلخان» سه دهه و بعد از «شاهرخ تیموری» چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع ایران به وجود آمد.
 ج) بعد از «ابوسعید ایلخان» ازبکان بر ماوراءالنهر مسلط شدند و بعد از «شاهرخ تیموری» سلسله آل مظفر نواحی شرقی ایران را تصرف کردند.
 د) بعد از «ابوسعید ایلخان» سلسله آل مظفر به وجود آمد و بعد از «شاهرخ تیموری» حکومت تیموریان به مناطق شرقی ایران محدود شد.
- (۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ج و د

۹۷- در ارتباط با شهر و شهرنشینی و وضعیت کشاورزی و تجارت عصر مغول - تیموری کدام گزینه به ترتیب نادرست و درست می باشد؟

(۱) یاسا مجموعه قوانینی بود که چنگیز در مورد شهر و شهرنشینی تدوین کرده بود و به مغولان توصیه می کرد از شهرنشینی دوری کنند - برخلاف اقتصاد کشاورزی، اقتصاد شهری و تجاری در عصر مغول و تیموری وضعیت به مراتب بهتری داشت.

(۲) روند شهرنشینی پس از استقرار حکومت ایلخانی و با مهار رفتار غیرمدنی مغولان، رونق گرفت - کشورگشایی های چنگیز و تیمور زمینه توسعه تجارت بین المللی را فراهم کرد.

(۳) ساخت شهر سلطانی به عنوان پایتخت از اقداماتی بود که غازان برای سرعت دادن به بازسازی ویرانی ها انجام داد - مناطق ماوراءالنهر و سیستان در جریان تهاجم مغولان بیشترین خسارت را تحمل کردند.

(۴) علاقه مندی تیمور به شهرسازی مانع از رکود و زوال شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان شد - بخش عمده ای از اصلاحات غازان از جمله اصلاح نظام مالیاتی منجر به اخذ خراج کمتر از کشاورزان شد.

۹۸- هر یک از گزاره های زیر به ترتیب به همت کدام شخصیت ها در زمان مغول - تیموری به انجام رسید؟

الف) برگرداندن بسیاری از دانشمندان متواری در برابر هجوم مغولان به ایران و هموار کردن زمینه فعالیت های علمی آنها

ب) تشویق و پشتیبانی شاعران و ادیبان و توجه جدی به زبان و ادب فارسی

(۱) رشیدالدین فضل الله همدانی - عطاملک جوینی

(۲) سلطان حسین میرزا بایقرا - شاهرخ تیموری و همسرش گوهرشاد بیگم

(۳) خواجه نصیرالدین توسی - امیرعلیشیر نوایی

(۴) غیاث الدین شیرازی - بایسنقر میرزا

۹۹- کدام مورد درباره مطالعه آثار فرهنگی و هنری در عصر مغول - تیموری، درست است؟

(۱) خانقاه ها که در این دوره به طرز چشم گیری گسترش یافتند، از نظر پژوهشی یک مکان تاریخی به شمار می آیند.

(۲) شاهنامه بایسنقری، فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده عصر ایلخانی است که از نظر پژوهشی یک منبع دست اول دست ساخته انسان به شمار می آید.

(۳) جامع التواریخ اثر خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی در زمره بهترین تاریخ نگاری های جهان اسلام است و از نظر پژوهشی یک منبع دست اول نوشتاری است.

(۴) آثار کمال الدین بهزاد سرآغاز دگرگونی عظیمی در نقاشی به شمار می رود و از نظر پژوهشی یک منبع دست اول نوشتاری محسوب می شود.

۱۰۰- در کدام مورد، تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادها، روی نمودار زمان به درستی ترسیم شده است؟

الف) دست یافتن به بالاترین مقام نظامی و سیاسی توسط اللهوردی خان گرجی

ب) شکست سپاه ایران در برابر سلطان سلیم عثمانی

ج) دخالت و نفوذ زیاد اعضای حرم سرا در اداره امور حکومت

د) تحکیم و تثبیت پایه های حکومت

(۲) د ب ج الف

(۱) ج الف د ب

(۴) الف د ب ج

(۳) ب ج الف د

۱۰۱- توالی اقداماتی که شاه عباس اول به منظور بیرون راندن نیروهای بیگانه از ایران انجام داد در کدام گزینه درست است؟

(۱) ابتدا پرتغالی ها را از خلیج فارس بیرون راند و سپس برای شکست ازبکان به خراسان لشکر کشید.

(۲) بعد از آزاد کردن خلیج فارس، عراق و عتبات عالیات را به قلمرو صفوی افزود.

(۳) ابتدا خراسان و سپس مناطق اشغالی شمال غرب ایران را آزاد کرد.

(۴) بعد از افزودن عراق و عتبات عالیات به قلمرو صفوی، به خراسان لشکر کشید.

۱۰۲- در مورد وضعیت قزلباشان در حکومت صفوی، کدام موارد درست است؟

الف) شاه تهماسب با پایان دادن به خودسری و نافرمانی آنها، قدرت سیاسی و نظامی آنها را به طرز چشمگیری کاهش داد و زمام امور را به دست گرفت.

ب) شاه اسماعیل با سپاهی متشکل از قزلباشان توانست مدعیان داخلی را از میان برداشته و موجبات وحدت سیاسی جغرافیایی ایران را فراهم آورد.

ج) ایجاد ثبات سیاسی و برقراری نظم و امنیت داخلی تنها زمانی فراهم شد که سپاه دائمی و حرفه ای جای قزلباشان را گرفت.

د) بیشتر افراد سپاه آنان از میان جوانان گرجی، ارمنی و چرکسی بودند.

(۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ج و د (۴) ب و ج

۱۰۳- پیامد «قیام ۳۰ تیر» و «کودتای ۲۸ مرداد» به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) استعفای دکتر مصدق - محاکمه دکتر مصدق
- (۲) نخست‌وزیر شدن قوام - تأثیر در حرکت‌های استقلال‌طلبانه و ضداستعماری در برخی کشورهای آسیایی و آفریقایی
- (۳) در اختیار گرفتن وزارت جنگ به دست قوام - پایه‌گذاری نهضت مقاومت ملی
- (۴) استعفای قوام - نخست‌وزیر شدن زاهدی

۱۰۴- کدام گزینه درستی و نادرستی عبارتهای زیر درباره «ملی شدن صنعت نفت» را به ترتیب مشخص کرده است؟

- (الف) سیاست موازنه منفی در پی اشغال شمال ایران توسط شوروی برای کسب امتیاز نفت شمال، توسط نمایندگان مجلس تصویب شد.
- (ب) دادگاه لاهه از انگلستان خواست تا بدهی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر را بپردازد و دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت.
- (ج) پیروزی جنبش‌های ضداستعماری مردم هندوستان علیه انگلستان تأثیر بسزایی بر خیزش ملت ایران برای ملی کردن صنعت نفت داشت.
- (د) سپهبد حاجعلی رزم‌آرا در مقام نخست‌وزیری موافق تصویب قرارداد الحاقی بوده و با ملی شدن صنعت نفت به شدت مخالف بود.

- (۱) نادرست - نادرست - درست - درست
- (۲) نادرست - درست - درست - درست
- (۳) درست - نادرست - نادرست - درست
- (۴) درست - درست - درست - نادرست

۱۰۵- کدام اتفاق، نقطه عطفی در روند مبارزه مردم ایران برای رهایی از سلطه استعمار به شمار می‌رود؟

- (۱) نخست‌وزیری دکتر محمد مصدق با پشتیبانی قاطع آیت‌الله کاشانی
- (۲) اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت
- (۳) خارج کردن مراکز و تأسیسات نفتی از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس
- (۴) اتحاد و همکاری تنگاتنگ نیروهای ملی و مذهبی جهت تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت

۱۰۶- وجه اشتراک یا تمایز در فعالیت گروه‌هایی که قبل از پیروزی انقلاب اسلامی اقدام به مبارزه مسلحانه کردند در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) حزب ملل اسلامی تا پایان پیروزی انقلاب اسلامی باقی ماند اما تمام اعضای هیئت‌های مؤتلفه اسلامی قبل از هر اقدامی دستگیر شدند.
- (۲) هم حزب ملل اسلامی و هم سازمان چریک‌های فدایی خلق توانستند نخست‌وزیر وقت را ترور کنند.
- (۳) سازمان مجاهدین خلق به مرور زمان افکار مارکسیسم پیدا کرد؛ اما چریک‌های فدایی خلق از همان ابتدا این افکار را داشتند.
- (۴) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی قبل از تبعید امام خمینی و سازمان مجاهدین خلق پس از تبعید امام خمینی فعالیت خود را آغاز کردند.

۱۰۷- ترتیب وقایع در کدام گزینه درست است؟

- (۱) مقاله توهین‌آمیز علیه امام - قیام مردم تبریز - برقراری حکومت نظامی در اصفهان - قیام مردم قم - نخست‌وزیری شریف امامی
- (۲) چهل‌م شهدای قم - مقاله توهین‌آمیز علیه امام - قیام مردم تبریز - قیام مردم قم - برقراری حکومت نظامی در اصفهان
- (۳) مقاله توهین‌آمیز علیه امام - قیام مردم قم - قیام مردم تبریز - برقراری حکومت نظامی در اصفهان - برکناری جمشید آموزگار
- (۴) چهل‌م شهدای قم - قیام مردم تبریز - مقاله توهین‌آمیز علیه امام - نخست‌وزیری شریف امامی - برقراری حکومت نظامی در اصفهان

۱۰۸- در کدام موارد، دلیل واقعه ذکرشده، درست است؟

- (الف) برکناری بنی‌صدر از فرماندهی کل قوا: امتناع از پذیرش محمدعلی رجایی به نخست‌وزیری
- (ب) حمله نظامی آمریکا به طبس: بمباران برخی مراکز مهم در پایتخت از جمله محل سکونت امام
- (ج) تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام: رسیدگی به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان
- (د) تأسیس کمیته انقلاب اسلامی: دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی

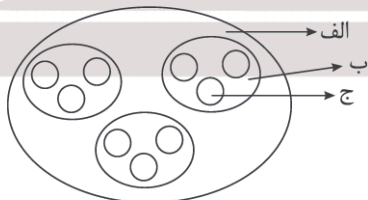
- (۱) الف و ب
- (۲) الف و د
- (۳) ب و ج
- (۴) ج و د

جغرافیا

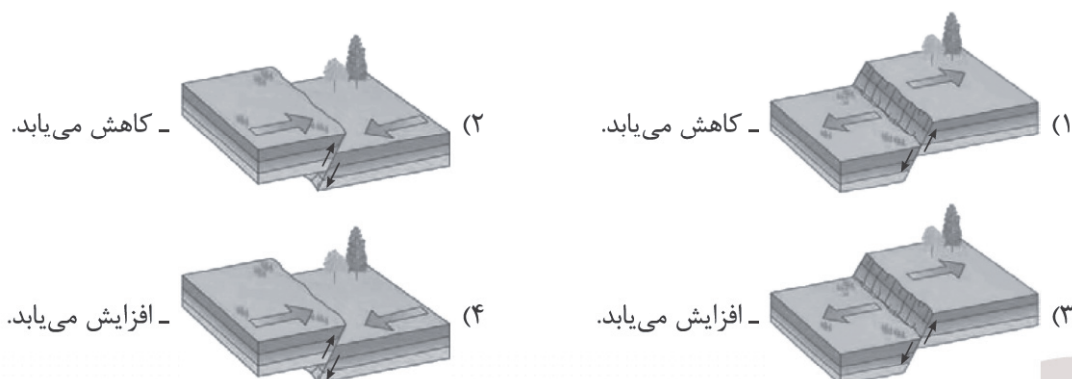
۱۰۹- کدام گزینه با توجه به موارد داده‌شده، به درستی بیان شده است؟

- (الف) چاودار (ب) نخل روغنی (ج) کائوچو (د) ارزن
- (۱) «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» جزء غلات هستند.
- (۲) «ب» و «ج» برخلاف «الف» و «د» جزء محصولات پلانتیشن هستند.
- (۳) «د» برخلاف «الف» و همانند «ب» و «ج» جزء محصولات پلانتیشن می‌باشند.
- (۴) «ج» و «د» همانند «ب» و برخلاف «الف» جزء غلات هستند.

- ۱۱۰- کدام گزینه از ویژگی‌های مهم صنایع «های تک» محسوب می‌شوند؟
 الف) پیشرفت آنها بر مبنای نوآوری و همکاری است.
 ب) عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از محققان و متخصصان قرار دارند.
 ج) به طور عمده با میکروالکترونیک‌ها و ریزپردازنده‌ها سروکار دارند.
 د) ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا هستند.
- ۱ الف و د ۲ ب و ج ۳ الف و ج ۴ ب و د
- ۱۱۱- کشورهایی که اقتصاد آنها به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است، با چه مشکلاتی مواجه هستند؟
 الف) کاهش قیمت خرید محصولات آنها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند.
 ب) در برابر ثبات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارند.
 ج) در این نوع اقتصاد، حمایت زیادی از بخش‌های تولیدی داخلی می‌شود.
 د) واردات در این نوع اقتصاد، گسترش زیادی دارد.
- ۱ الف و د ۲ ب و ج ۳ ب و د ۴ الف و ج
- ۱۱۲- با ورود به عصر و پیشرفت در دریانوردی در قرن‌های میلادی، اروپاییان به سرزمین‌های نو در و دست یافتند.
 ۱) اکتشافات جغرافیایی - پانزدهم و شانزدهم - آمریکا - اقیانوسیه
 ۲) انقلاب صنعتی - هجدهم - آسیا - آفریقا
 ۳) اکتشافات جغرافیایی - هجدهم - آمریکا - آفریقا
 ۴) انقلاب صنعتی - پانزدهم و شانزدهم - آفریقا - اقیانوسیه
- ۱۱۳- هر یک از اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای «اگو»، «نفتا» و «آسه‌آن» به ترتیب در کدام منطقه از جهان شکل گرفته‌اند؟
 ۱) آسیای جنوب شرقی - آمریکای جنوبی - آسیای غربی
 ۲) آسیای غربی - آمریکای شمالی و مرکزی - آسیای جنوب شرقی
 ۳) آمریکای شمالی و مرکزی - آسیای غربی - آمریکای جنوبی
 ۴) آمریکای جنوبی - آسیای جنوب شرقی - آمریکای شمالی و مرکزی
- ۱۱۴- با توجه به موارد زیر، کدام شکل به درستی ترسیم شده است؟
 الف) مدیریت مدرسه با سایر مدارس در زمینه‌هایی چون مسابقات ورزشی، انجام آزمون و نظایر آن ارتباط برقرار می‌کند.
 ب) مدیریت مدرسه، بر روابط اجتماعی بین دانش‌آموزان با یکدیگر و با کارکنان مدرسه نظارت می‌کند.
 ج) مدیریت مدرسه، نظارت می‌کند تا هر یک از کارکنان و دانش‌آموزان به نقش و وظیفه خود به درستی عمل کنند.
 د) مدیریت مدرسه، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها را از اداره آموزش و پرورش ناحیه دریافت می‌کند.
- ۱) «الف» → مغایر با «د» → مطابق با «ب» / «ب» → مطابق با «ج» → مغایر با «الف»
 ۲) «ب» → مغایر با «د» → مطابق با «الف» / «الف» → مطابق با «ج» → مغایر با «ب»
 ۳) «ب» → مغایر با «د» → مطابق با «الف» / «ب» → مطابق با «ج» → مغایر با «الف»
 ۴) «الف» → مغایر با «د» → مطابق با «ب» / «ب» → مطابق با «ج» → مغایر با «ب»
- ۱۱۵- با توجه به شکل زیر، کدام مورد مطابق با انواع نواحی سیاسی، تدوین شده است؟
 ۱) اگر «الف» یک ناحیه سیاسی فراملی باشد، «ب» و «ج» به ترتیب ناحیه سیاسی ویژه و فروملی هستند.
 ۲) در صورتی که «ب» یک ناحیه سیاسی فروملی باشد، «الف» ناحیه سیاسی فراملی و «ج» ناحیه سیاسی خودمختار است.
 ۳) در صورتی که «ب» ناحیه سیاسی فروملی باشد، «الف» ناحیه سیاسی ملی و «ج» ناحیه سیاسی فراملی است.
 ۴) اگر «الف» یک ناحیه سیاسی فراملی باشد، «ب» و «ج» به ترتیب ناحیه سیاسی ملی و فروملی هستند.
- ۱۱۶- کدام مورد دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه می‌دهد؟
 «در گوشته فوقانی، حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می‌شود.»
 ۱) دما از سطح زمین به سمت عمق آن افزایش می‌یابد.
 ۲) در زیر لیتوسفر، ماده تشکیل‌دهنده گوشته زمین به حالت نیمه‌جامد و تا اندازه‌ای خمیرمانند است.
 ۳) لیتوسفر زمین یکپارچه نیست و مانند توپ فوتبال در محل‌های معین گسستگی دارد.
 ۴) زمین از سه بخش پوسته، گوشته و هسته تشکیل شده است.

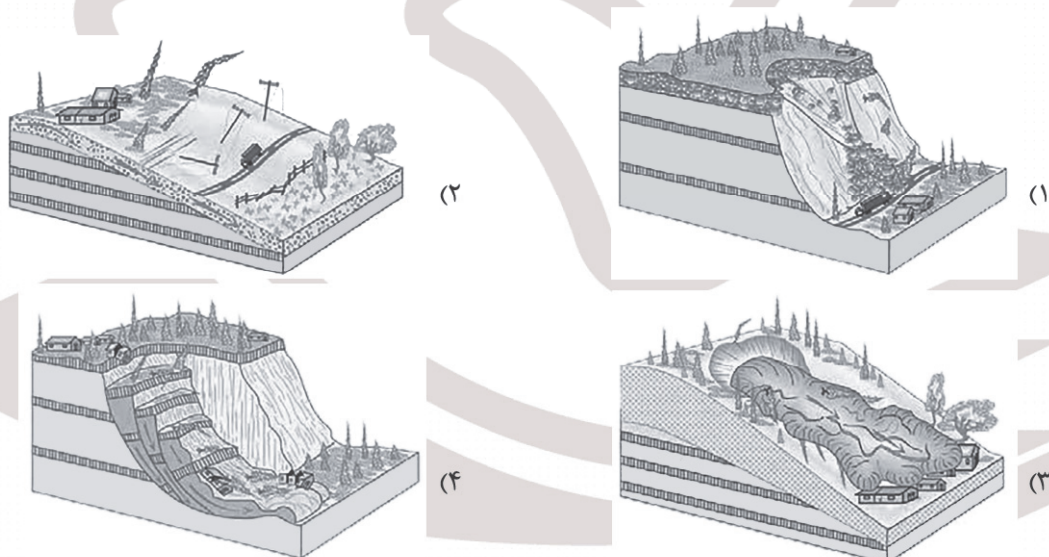
۱۱۷- میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از کدام یک از شکل‌های زیر نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است و هرچه عمق کانونی زمین‌لرزه بیشتر باشد، میزان تخریب و خسارت چه تغییری می‌کند؟

۱۱۸- کدام عبارت تعریف درستی از «دبی» است؟

- (۱) سرعت آبی که در زمان مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند که واحد آن متر مکعب بر ساعت است.
- (۲) سرعت آبی که در زمان مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند که واحد آن متر مکعب بر ثانیه است.
- (۳) حجم آبی که در زمان مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند که واحد آن متر مکعب بر ثانیه است.
- (۴) حجم آبی که در زمان مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند که واحد آن متر مکعب بر ساعت است.

۱۱۹- کدام شکل مهم‌ترین و خسارت‌بارترین حرکات دامنه‌ای است؟

۱۲۰- کدام گزینه به ترتیب، بیانگر مهم‌ترین پیامد خشک‌سالی و مهم‌ترین علل افزایش خشک‌سالی‌ها در دهه‌های اخیر می‌باشد؟

- (۱) کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی - گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی
- (۲) افزایش ریزگردها و حرکت آنها به سمت سکونتگاه‌ها - افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب
- (۳) کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آنها - نبود مدیریت صحیح و بهره‌برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی
- (۴) از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی گونه‌ها - افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب

فلسفه و منطق

۱۲۱- اگر نقیض قضیهٔ بعضی «الف ب نیست» مقدمهٔ قیاسی باشد و نتیجهٔ آن «هیچ الف ج نیست» باشد، مقدمهٔ دیگر کدام گزینه است؟

- (۱) هر ج ب است. (۲) هیچ ج ب نیست. (۳) بعضی ج ب است. (۴) بعضی ج ب نیست.

۱۲۲- اگر به ترتیب نتیجه و مقدمهٔ اول قیاسی «هر الف ب است» و «هیچ الف ج نیست» باشد، مقدمهٔ دیگر کدام گزینه است؟

- (۱) بعضی ج ب نیست. (۲) هر ج ب است. (۳) هیچ ج ب نیست. (۴) بعضی ج ب است.

۱۲۳- علامت موضوع و محمول در کدام گزینه یکسان می‌باشد؟

- (۱) پایتخت ایران تهران است.
(۲) نمرات این کلاس پایین نیست.
(۳) گرم‌ترین شهر ایران، شیراز نیست.
(۴) تمام روزهای تهران، دارای آلودگی هوا است.

۱۲۴- مغالطه عدم تکرار حد وسط در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) غذای گاو علف است، علف با عین شروع می‌شود؛ پس غذای گاو با عین شروع می‌شود.
(۲) فرهاد سیر است، سیر بدبو است؛ پس فرهاد بدبو است.
(۳) انگور شیرین است، شیرین همسر خسرو است؛ پس انگور همسر خسرو است.
(۴) در باز است، باز پرنده است؛ پس در پرنده است.

۱۲۵- به ترتیب نتیجهٔ موجب کلیه در کدام شکل‌های قیاس موجود است و اگر دو مقدمهٔ قیاس جزئی باشد، نتیجهٔ قیاس چگونه است؟

- (۱) شکل اول و چهارم - می‌تواند معتبر باشد
(۲) شکل اول - نامعتبر
(۳) شکل اول و چهارم - نامعتبر
(۴) شکل اول - می‌تواند معتبر باشد

۱۲۶- کدام گزینه از نظر افلاطون درست است؟

- (۱) نفس یا حقیقت انسان، دارای هیچ محدودیتی نیست.
(۲) با ارزش‌ترین دارایی انسان را همان تفکر و تعقل می‌دانست.
(۳) دیدگاه‌های انسان‌شناسی ارسطو منعکس‌کنندهٔ دیدگاه‌های او می‌باشد.
(۴) نفس انسان همان عقل و خرد او نیست، بلکه این دو امر، دو چیز هستند.

۱۲۷- کدام گزینه دربارهٔ دیدگاه انسان‌شناسی ارسطو نادرست است؟

- (۱) ارتقاء دیدگاه او نسبت به افلاطون آن بود که ارسطو زنده بودن انسان را به نفس او نسبت داد.
(۲) او همانند افلاطون باور داشت که قوهٔ تعقل و تفکر در وجود انسان متعلق به نفس او می‌باشد.
(۳) او باور داشت ویژگی نطق علاوه بر سخنگو بودن، در معنای رسیدن به شناخت جدید هم هست.
(۴) نفس انسانی در زمان تولد، هیچ امر بالفعلی ندارد و صرفاً ویژگی‌هایش به صورت بالقوه موجود است.

۱۲۸- کدام مفهوم در استدلال کانت در اثبات وجود نفس انسان استفاده نشده است؟

- (۱) وجدان اخلاقی (۲) جهان غیرمادی (۳) ارادهٔ انسانی (۴) انتخاب میان خوب و بد

۱۲۹- کدام گزینه دیدگاه خاص ابن‌سینا نسبت به دیدگاه ارسطو نسبت به انسان است؟

- (۱) نفس بالقوه است.
(۲) حقیقت انسان جسم نیست.
(۳) احساسات در ابتدا در نفس نیست.
(۴) نفس در دورهٔ خاص اعطا می‌شود.

۱۳۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) در مغرب عالم نیز نور وجود دارد.
(۲) از نورالانوار است که خدا حقیقت دارد.
(۳) از ترکیب مفاهیم نور و وجود در فلسفه استفاده کرد.
(۴) او می‌گفت انسان متعلق به مشرق است که از آنجا دور افتاده است.

۱۳۱- کدام گزینه دربارهٔ دیدگاه ملاصدرا درست است؟

- (۱) او همانند ابن‌سینا حقیقت انسان را دوبعدی می‌دانست اما دیگر روح را اضافه شده بر جسم نمی‌دانست.
(۲) هر اتفاقی در روح رخ دهد در جسم نیز تبلور پیدا می‌کند اما این تأثیرگذاری صرفاً یک‌طرفه می‌باشد.
(۳) روح و جسم انسان دارای ظرفیت بی‌پایان هستند که تضمین‌کنندهٔ رسیدن انسان به سعادت حقیقی است.
(۴) هر موجود زنده‌ای می‌تواند به آخرین درجهٔ تکاملی طبیعت که همان دارا شدن نفس است، دست پیدا کند.

۱۳۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) حیات عقلی زمانی می‌تواند آغاز شود که یک حیات علمی بالقوه در جامعه حضور داشته باشد.
(۲) پس از گذشت حدود دو قرن، حیات عقلی بسیار شگرفی در جامعهٔ اسلامی به ظهور انجامید.
(۳) حیات فلسفی همان توجه مردم به عقل، فکر و اندیشه به شکل عمومی و همگانی است.
(۴) بدون ایجاد شدن حیات علمی، نمی‌توان فرض وجود حیات فلسفی را فرض کرد.

۱۳۳- کدام گزینه جزء عوامل زمینه‌ساز رشد فلسفه در جامعهٔ اسلامی نیست؟

- (۱) طرح مباحث جدید روز
(۲) محترم دانستن دانشمندان
(۳) دعوت به یادگیری علم سایر ملت‌ها
(۴) مذمت پیوستهٔ نادانی همانند یک صفت منفی

۱۳۴- کدام گزینه دربارهٔ تعریف حکمت مشاء نادرست است؟

- (۱) هدف آن شناخت حقیقت جهان است.
- (۲) نفس انسان با آن به کمال خود می‌رسد.
- (۳) همهٔ افراد یک سطح از ادراک را پیدا می‌کنند.
- (۴) روش این حکمت استفاده از استدلال عقلی است.

۱۳۵- کدام گزینه دربارهٔ آثار فارابی درست است؟

- (۱) آثار سیاسی و فلسفهٔ سیاسی فارابی نزدیک به ارسطو بود.
- (۲) کتاب اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه، شرح و اصلاح دیدگاه ارسطو است.
- (۳) کتاب الجمع بین رأیی الحکیمین، صرفاً شامل اشتراکات افلاطون و ارسطو است.
- (۴) او با میراث و کتاب‌های یونانی و ایران پیش از باستان به صورت کامل آشنا بود.

۱۳۶- کدام گزینه دربارهٔ مدینهٔ فاضله و جاهله درست است؟

- (۱) تنها تفاوت مدینهٔ فاضله و جاهله در هدف آن حکومت‌ها است.
- (۲) رئیس مدینهٔ فاضله با ویژگی‌هایش، صرفاً پیامبران نیستند.
- (۳) رئیس مدینهٔ فاضله صرفاً باید دارای عالی‌ترین درجهٔ تعقل باشد.
- (۴) هدف مردم هر دو مدینه، سعادت دنیا و آخرت است.

۱۳۷- کامل‌ترین دیدگاه‌های ابن‌سینا در کدام کتاب مطرح شده است؟

- (۱) قانون
- (۲) انصاف
- (۳) شفا
- (۴) نجات

۱۳۸- کدام گزینه دربارهٔ طبیعت‌شناسی ابن‌سینا درست است؟

- (۱) حرکت دارای مراتبی است از جمله عالم طبیعت.
- (۲) ذات مرتبهٔ طبیعت همان هدف و مقصود آن است.
- (۳) طبیعت الزاماً به هدف و غایت خود دست پیدا می‌کند.
- (۴) در طبیعت شر و بدی غیراصیل می‌تواند وجود داشته باشد.

۱۳۹- کدام گزینه دربارهٔ سهروردی درست است؟

- (۱) اساس فلسفهٔ او شهود و کشف است اما این موضوع فلسفه‌اش را از استدلال تهی نساخته است.
- (۲) فلسفهٔ او با احیای فلسفهٔ نور و فلسفهٔ یونان باستان، فلسفه‌ای جدید در اسلام پایه‌گذاری کرد.
- (۳) او تلاش کرد استدلال‌های خود در قالب شهود و ادراکات قلبی را مورد سنجش قرار دهد.
- (۴) فلسفهٔ او اشراقی است زیرا حاصل تابش انوار شهودی بر عقل و استدلال انسان است.

۱۴۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) مشرق عالم که همان نور محض است محل حضور نورالانوار است.
- (۲) مغرب جهان که همان جهان تاریکی می‌باشد نیز دارای نور است.
- (۳) ترکیب شدن نور و تاریکی باعث ایجاد یک نوع سوم از وجود می‌شود.
- (۴) نورالانوار بر پایه و براساس تابش و اشراق خداوند ایجاد شده است.

اقتصاد

۱۴۱- کدام گزینه جاهای خالی عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- یک کشور، به معنای ارزش پولی همهٔ کالاها و خدمات نهایی تولیدشده در داخل مرزهای یک کشور در طول یک سال است.
- با فرض اینکه هر تولید داخلی، درآمدی را برای تولیدکنندگان ایجاد کرده است، می‌توان را نیز معادل تولید داخلی دانست.
- مهم‌ترین دلیل برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، است.

- (۱) تولید ناخالص داخلی - درآمد سرانه - محاسبهٔ درآمد داخلی
- (۲) تولید ناخالص ملی - درآمد سرانه - نظارت بر تغییرات تولید
- (۳) تولید ناخالص ملی - درآمد داخلی - محاسبهٔ درآمد سرانه
- (۴) تولید ناخالص داخلی - درآمد داخلی - نظارت بر تغییرات تولید

محل انجام محاسبات

- ۱۴۲- به ترتیب درست یا نادرست بودن هر یک از موارد مطرح شده را مشخص کنید.
- می توان رشد و پیشرفت را در همه کشورهای نقطه مقابل رکود در نظر گرفت.
 - رشد به معنای افزایش تولید است پس یک مفهوم کمی است.
 - برای اندازه گیری تولید ناخالص داخلی باید تمامی کالاهای نهایی و واسطه ای را جهت محاسبه دقیق تر در نظر بگیریم.
 - کار بدون دستمزد، تولیدات خارجیان مقیم کشور، تولیدات غیرقانونی و قاچاق و کالاهای دست دوم هیچ یک در محاسبه تولیدات داخلی لحاظ نمی شوند.
 - مهم ترین دلیل برای اندازه گیری تولید ناخالص داخلی، نظارت بر تغییرات تولید در طول زمان است.
- (۱) درست - نادرست - نادرست - درست - نادرست - درست - نادرست - نادرست
(۲) نادرست - درست - درست - درست - نادرست - درست - نادرست - درست
(۳) نادرست - درست - درست - درست - نادرست - درست - نادرست - درست
(۴) درست - درست - درست - درست - نادرست - درست - نادرست - درست
- ۱۴۳- تولیدات یک کشور فرضی به دو کالای A و B تقسیم شده است، با توجه به قیمت تولیدات کشور دو سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ میلادی:
- الف) میزان تولیدات واقعی در سال ۲۰۲۳ چند دلار است؟
ب) نرخ رشد تولید اسمی در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ چند دلار است؟

سال	سال ۲۰۲۲		سال ۲۰۲۳	
	قیمت	مقدار	قیمت	مقدار
A	۲۰۰۰	۶۰	۴۰۰۰	۸۰
B	۱۰۰۰	۸۰	۱۲۰۰	۱۰۰

- (۱) الف: ۲۲۰,۰۰۰ ب: ۱۲۰ درصد
(۲) الف: ۲۲۰,۰۰۰ ب: ۸۰ درصد
(۳) الف: ۲۶۰,۰۰۰ ب: ۱۲۰ درصد
(۴) الف: ۲۶۰,۰۰۰ ب: ۸۰ درصد

۱۴۴- چه تعداد از عبارات زیر درست است؟

- الف) مخارج متغیر را می توان راحت تر کاهش داد.
ب) از مجموع کل هزینه ها برای محاسبه درصد صرف شده تمامی هزینه ها استفاده می شود.
ج) شیوه های مصرف معمولاً در کسب درآمد کاربرد دارد.
د) برای پرداخت خمس، سال مالی برای هر شخص متفاوت است.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۴۵- اطلاعات جدول زیر دربردارنده ارقام تولید کالا و خدمات در سال های ۱۴۰۲، ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ (با احتساب سال ۱۴۰۲ به عنوان سال پایه) را نشان می دهد. در این رابطه کدام گزینه درست است؟

سال	کالا		خدمات	
	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)
۱۴۰۲	۱۲۰۰	۴۰۰	۸۰۰	۸۰۰
۱۴۰۳	۱۶۰۰	۵۰۰	۹۰۰	۷۰۰
۱۴۰۴	۲۲۰۰	۶۰۰	۲۱۰۰	۵۰۰

- (۱) نوع تولید | تولید کالا | تولید خدمات | مجموع تولید واقعی ۱۴۰۳ | ۴۲۰,۰۰۰ | ۵۷۰,۰۰۰ | ۱,۱۰۰,۰۰۰
(۲) نوع تولید | تولید کالا | تولید خدمات | مجموع تولید اسمی ۱۴۰۳ | ۵۵۰,۰۰۰ | ۷۳۰,۰۰۰ | ۱,۱۸۰,۰۰۰
(۳) نوع تولید | تولید کالا | تولید خدمات | مجموع تولید واقعی ۱۴۰۴ | ۷۰۰,۰۰۰ | ۶۳۰,۰۰۰ | ۱,۳۳۰,۰۰۰
(۴) نوع تولید | تولید کالا | تولید خدمات | مجموع تولید اسمی ۱۴۰۴ | ۱,۳۲۰,۰۰۰ | ۱,۰۵۰,۰۰۰ | ۲,۳۷۰,۰۰۰

۱۴۶- چه تعداد از عبارات زیر صحیح نیست؟

- اگر ماکارونی خریده باشیم و از آن طی یک سال استفاده نکنیم، لازم نیست خمس آن را پرداخت نماییم.
- اگر پس اندازمان را طی یک سال خرج نکنیم، باید خمس آن را بپردازیم.
- از هر منبعی که درآمد داریم، باید آن را به صورت سالانه محاسبه کنیم.
- خمس را باید به امام و سادات پرداخت کنیم.
- خمس در واقع مالیات اسلامی است.

● به $\frac{1}{5}$ از درآمد سالانه ای که خرج نشود، خمس تعلق می گیرد.

● اگر هزینه های شما بیشتر از درآمد بود، فقط باید هزینه های غیرضروری را کم کنید.

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

محل انجام محاسبات

۱۴۷- درآمد ماهانه شخصی معادل ۲/۵ میلیون تومان است. همچنین میزان پس انداز وی ۲۰ درصد اجاره خانه و قبوض است. با توجه به جدول زیر که مخارج سالیانه این فرد را برحسب میلیون تومان نشان می دهد.

نوع خرج	مقدار به میلیون تومان
حمل و نقل	۴
اجاره خانه و قبوض	؟
امور خیریه و پوشاک	۵/۵
تفریحات	۳/۵
بازپرداخت وام خودرو	۲۰ درصد حمل و نقل
بهداشت و درمان	۳

الف) این شخص هزینه ای که بابت اجاره خانه و قبوض کرده است معادل چقدر است؟

ب) خمس پرداختی این فرد چه میزان خواهد بود؟

ج) این شخص چند درصد از مخارج خود را صرف بازپرداخت وام خودرو می کند؟

۱) الف: ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۵۰۰,۰۰۰ ج: ۲

۲) الف: ۱۱,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۵۰۰,۰۰۰ ج: ۸

۳) الف: ۱۱,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۴۴۰,۰۰۰ ج: ۳

۴) الف: ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۴۴۰,۰۰۰ ج: ۸

۱۴۸- با توجه به تعریف ارائه شده از مفهوم تولید ناخالص داخلی، چه تعداد از موارد زیر مشمول این تعریف است؟

- رانندگی اتوبوس های مسافری
- فعالیت های داوطلبانه امدادی در مناطق سیل زده
- تولیدات صنعتگران ایرانی در هند
- فعالیت کارگران افغان در پروژه های ساختمان سازی ایران
- فروش مواد شوینده تولید شده در سال قبل
- تهیه و پخت شیرینی های محلی در منزل برای پذیرایی عید نوروز
- فروش گیلان و آلبالو به کارخانه کمپوت سازی
- خرید و فروش تلفن های همراه کارکرده
- اشتغال زنان خانه دار به کسب و کارهای آنلاین

۱) ۳ ۲) ۴ ۳) ۵ ۴) ۶

۱۴۹- مجموع جمعیت در دهک های دوم الی پنجم برابر ۳۲ میلیون نفر است. اگر نسبت دهک دهم به دهک اول برابر ۶ و دهک دهم ۲۲/۵ درصد باشد و درآمد ملی معادل ۶۰ میلیون دلار:

الف) جمعیت کل کشور کدام است؟

ب) درآمد سرانه کشور کدام است؟

ج) سهم دهک اول از درآمد ملی چقدر است؟

۱) الف: ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۷۵/۰ ج: ۲,۲۵۰,۰۰۰ ۲) الف: ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۷۵/۰ ج: ۲,۳۵۰,۰۰۰

۳) الف: ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۶۰/۰ ج: ۲,۰۰۰,۰۰۰ ۴) الف: ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ب: ۶۰/۰ ج: ۲,۱۵۰,۰۰۰

۱۵۰- چرا نمی توان الگوی پیشرفت کشورهای دیگر را بدون تغییر پذیرفت؟

۱) چون باعث کاهش تولید می شود.

۲) چون همه کشورها سطح فناوری برابری دارند.

۳) چون هر کشور شرایط، فرهنگ و ارزش های خاص خود را دارد.

۴) چون مانع رشد اقتصادی می شود.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پیش آزمون شماره ۹
پهمنی ماه ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	داود بوالحسنی - وحید رباعی امیر زراندوز - عباس سعیدی	محمد منتظران - مانی موسوی
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	حنیف افخمی - احمد بهزادی - داود تالشی مصطفی داداشی	محمد کاووسی - مهتاب بیشه
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز	بهزاد اندرز - هانی رکن‌الدینی - شیما کریمی	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۴	روان‌شناسی	مهدی جاهدی	فرزانه حاجی - سجاد رشیدی - فاطمه عباسی	احسان اسدی - محمدصدرا حسینی
۵	زبان عربی	محسن آهویی	عرفان جالیزی - آریا ذوقی خالد مشیرپناهی	مبینا بهرامی - حسن اسدی
۶	تاریخ	معین‌الدین تقی‌زاده	معین‌الدین تقی‌زاده - سمیه طباطبایی	احسان اسدی - محمدصدرا حسینی
۷	جغرافیا	بهروز یحیی		
۸	فلسفه و منطق	محمد تفقیدی	محمد تفقیدی - فاطمه نیک‌محتشم	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۹	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی‌نیا - فیروز کریمی سجاد گلاب	سارا صدیقی - آیسان طاووسی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهره احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به تعریف جمع و تفریق دو تابع، توابع $f+g$ و $f-g$ را به دست می آوریم و سپس تقسیم این دو تابع را محاسبه می کنیم:

$$f+g = \{(-1, 1), (2, \frac{3}{2}), (\frac{1}{2}, 3)\}$$

$$f-g = \{(-1, -1), (2, \frac{1}{2}), (\frac{1}{2}, 3)\}$$

حال تابع $\frac{f+g}{f-g}$ را به دست می آوریم:

$$\frac{f+g}{f-g} = \{(-1, -1), (2, 3), (\frac{1}{2}, 1)\}$$

بنابراین مجموع اعضای برد این تابع برابر $3 = -1 + 3 + 1$ است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۰)

۲. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به توابع داده شده داریم:

$$\begin{cases} f(1) + g(1) = 5 \\ f(1) - 2g(1) = 2 \end{cases} \xrightarrow{\text{حل دستگاه}} \begin{cases} f(1) = 4 \\ g(1) = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(3) + g(3) = 8 \\ f(3) - 2g(3) = -1 \end{cases} \xrightarrow{\text{حل دستگاه}} \begin{cases} f(3) = 5 \\ g(3) = 3 \end{cases}$$

از آنجا که دامنه $f \times g$ و $f+g$ یکسان هستند، داریم:

$$\begin{cases} f(1) \times g(1) = 4 \\ f(3) \times g(3) = 15 \end{cases} \Rightarrow f \times g = \{(1, 4), (3, 15)\}$$

بنابراین مجموع اعضای برد تابع $f \times g$ برابر است با ۱۹.

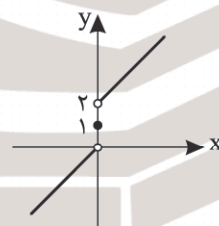
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۰)

۳. گزینه ۴ صحیح است.

با استفاده از تعریف تابع $f+g$ ضابطه تابع را به دست می آوریم و سپس نمودار را رسم می کنیم:

$$(f+g)(x) = x + 1 + \text{sign}(x) = \begin{cases} x+2 & x > 0 \\ 1 & x = 0 \\ x & x < 0 \end{cases}$$

بنابراین این تابع، یک تابع سه ضابطه ای به صورت زیر است:

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۱)

۴. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به تعریف جمع و ضرب و تقسیم دو تابع هر کدام را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} f(x) = x \\ D_f = \mathbb{R} \end{cases}, \begin{cases} g(x) = -x \\ D_g = \mathbb{R} \end{cases}$$

تابع $f+g$ تابعی ثابت با برد $\{0\}$ است.

$$f+g: \begin{cases} D_{f+g} = D_f \cap D_g = \mathbb{R} \\ (f+g)(x) = f(x) + g(x) = x + (-x) = 0 \end{cases}$$

تابع $f \times g$ یک تابع درجه دوم است که $\max$ آن صفر است.

$$f \times g: \begin{cases} D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \mathbb{R} \\ (f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = x \times (-x) = -x^2 \end{cases}$$

تابع $\frac{f}{g}$ تابعی ثابت با دامنه $\mathbb{R} - \{0\}$ است.

$$\frac{f}{g}: \begin{cases} D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\} \Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = \mathbb{R} - \{0\} \\ (\frac{f}{g})(x) = \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{x}{-x} = -1 \end{cases}$$

تابع $\frac{g}{f}$ تابعی ثابت با دامنه $\mathbb{R} - \{0\}$ است.

$$\frac{g}{f}: \begin{cases} D_{\frac{g}{f}} = D_f \cap D_g - \{x \mid f(x) = 0\} \Rightarrow D_{\frac{g}{f}} = \mathbb{R} - \{0\} \\ (\frac{g}{f})(x) = \frac{g(x)}{f(x)} = \frac{-x}{x} = -1 \end{cases}$$

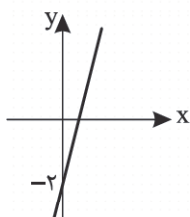
(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۳)

۵. گزینه ۱ صحیح است.

ضابطه f تابعی ثابت و معادله اش به صورت $f = 3$ است و ضابطه g تابعی خطی است و با استفاده از نقاط $(0, 2)$ و $(2, 0)$ متوجه می شویم که ضابطه اش به صورت $g = -x + 2$ است. پس برای به دست آوردن ضابطه $2f - 4g$ داریم:

$$y = 2(3) - 4(-x + 2) = 4x - 2$$

و با نقطه یابی نمودارش به صورت زیر است:

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۱)

۶. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به تقسیم دو تابع و نمودار تابع $\frac{f}{g}$ که یک خط است، معادله خط را به دست آورده و داریم:

$$\begin{aligned} (\frac{f}{g})(x) &= -x + 2 \Rightarrow -x + 2 = \frac{f(x)}{g(x)} \Rightarrow g(x) = \frac{x^2 - 4}{2 - x} \\ \Rightarrow g(x) &= -x - 2 \end{aligned}$$

حال با توجه به حفره داخل نمودار درمی یابیم که تابع $\frac{f}{g}$ در ریشه

مخرج یعنی به ازای $g(x) = 0$ تعریف نمی شود. پس تابع $\frac{f}{g}$ به ازای

$x = -2$ تعریف نمی شود و مقدار $y = -(-2) + 2 = 4$ در برد تابع

$\frac{f}{g}$ قرار ندارد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۳)

۷. گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{cases} D_f = \{1, \sqrt{3}, 2, 3\} \\ D_g = \{3, \sqrt{3}, \sqrt{5}, 1\} \end{cases} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{\sqrt{3}, 1, 3\}$$

از طرفی $f(3) = 0$ و $g(1) = 0$; پس اعداد ۱ و ۳ از دامنه حذف می شوند. زیرا مخرج یعنی $f \times g$ به ازای آنها صفر می شود. پس فقط

$x = \sqrt{3}$ به عنوان دامنه باقی می ماند و برد برابر است با: $\{-\frac{1}{\sqrt{3}}\}$

$$\frac{g}{f \times g} = \frac{1}{f} \Rightarrow \{(\sqrt{3}, -\frac{1}{\sqrt{3}})\}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۰)

از طرفی جمله اول دنباله، عددی مثبت است. پس این دنباله وقتی افزایشی است که $r > 1$ باشد. لذا:

$$\frac{k}{5} > 1 \rightarrow k > 5$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، سؤال ۲ کار در کلاس صفحه ۷۷)

۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{cases} a_3 = 9 \Rightarrow a_1 r^2 = 9 \\ a_6 = 243 \Rightarrow a_1 r^5 = 243 \end{cases} \Rightarrow \frac{a_1 r^5}{a_1 r^2} = \frac{243}{9} \Rightarrow r^3 = 27 \Rightarrow r = 3$$

گفته مسئله: $a_1 r^2 = 9 \Rightarrow a_1 \times 9 = 9 \Rightarrow a_1 = 1$

خواسته مسئله: $a_{n+1} = 3a_n$ ($a_1 = 1$)

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۶ صفحه ۸۳)

۱۳. گزینه ۱ صحیح است.

تعداد نیاکان هر شخص از یک نسل قبل از خودش (یعنی پدر و مادرش)، یک دنباله هندسی به صورت زیر تشکیل می‌دهد:

$$2, 4, 8, \dots \quad a_1 = 2, r = 2$$

خواسته مسئله S_{12} است:

$$S_n = a_1 \times \frac{1-r^n}{1-r}$$

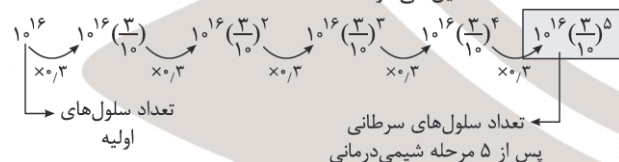
$$S_{12} = 2 \times \frac{1-2^{12}}{1-2} \Rightarrow S_{12} = 2 \times \frac{1-4096}{-1} \Rightarrow S_{12} = 2 \times 4095$$

$$\Rightarrow S_{12} = 8190$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۹ صفحه ۸۴)

۱۴. گزینه ۴ صحیح است.

پس از هر بار شیمی درمانی ۷۰٪ سلول‌های سرطانی از بین می‌روند. به بیان دیگر پس از هر بار شیمی درمانی، ۳۰٪ از سلول‌های سرطانی مرحله قبل باقی می‌ماند. لذا یک دنباله هندسی با نسبت مشترک $r = 3/10$ تشکیل می‌شود.

$$10^{16} \left(\frac{3}{10}\right)^5 = 10^{16} \times \frac{243}{10^5} = 243 \times 10^{11}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۴ صفحه ۸۳)

۱۵. گزینه ۳ صحیح است.

نکته مهم: در مسائلی که در لحظه شروع، مقداری اولیه وجود دارد، باید جمله اول دنباله را خودمان به دست آوریم. ضمناً در مسائلی که مقدار ماده با درصد ثابتی کم یا زیاد می‌شود، یک دنباله هندسی داریم که نسبت

مشترک آن برابر با $r = \frac{100 \pm k}{100}$ است. (k درصد موردنظر است).

یک دنباله هندسی داریم که نسبت مشترک آن برابر است با:

$$r = \frac{100+k}{100} = \frac{100+20}{100} = \frac{120}{100} = 1.2$$

حال جمله اول را به دست می‌آوریم:

$$a_1 = \text{(تن)} \quad r = 2 \times 1/2 = 1/4 \quad \text{مقدار در لحظه شروع}$$

$$a_{11} = a_1 \times r^{10} = 2/4 \times (1/2)^{10} \approx 2/4 \times 1/1024 = 1/2048$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه سؤال ۴ تمرین صفحه ۸۴)

۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

نکات مهم:

۱- هر عدد مثبت مثل a دارای ۲ ریشه مرتبه n ام به شکل $\pm \sqrt[n]{a}$ می‌باشد (با فرض آنکه n زوج و طبیعی است).

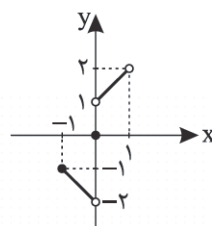
۸. گزینه ۳ صحیح است.

می‌دانیم دامنه $f + g$ برابر است با اشتراک دامنه‌های f و g. پس ابتدا دامنه را به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} D_f: -2 \leq x < 1 \\ D_g: -1 \leq x \leq 3 \end{cases} \Rightarrow D_f \cap D_g = -1 \leq x < 1$$

ضابطه $f + g$ را یک بار در $-1 \leq x < 0$ ، یک بار در $x = 0$ و یک بار هم در $0 < x < 1$ به دست می‌آوریم.

نمودارش را رسم می‌کنیم:

$$-1 \leq x < 0 \rightarrow \frac{[x] = -1}{\text{sign}(x) = -1, |x| = -x} \rightarrow f + g = -1 - x - 1 = -x - 2$$

$$\Rightarrow y = -x - 2$$

$$x = 0 \rightarrow \frac{[x] = 0}{\text{sign}(x) = 0, |x| = 0} \rightarrow f + g = 0 + 0 + 0 = 0 \Rightarrow (0, 0)$$

$$0 < x < 1 \rightarrow \frac{[x] = 0}{\text{sign}(x) = 1, |x| = x} \rightarrow f + g = 1 + x + 0 \Rightarrow y = x + 1$$

با توجه به نمودار، برد تابع فقط شامل دو عدد صحیح $\{0, -1\}$ است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۲)

۹. گزینه ۲ صحیح است.

$$\frac{1}{8}, \frac{1}{4}, \dots \Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{1/4}{1/8} = \frac{1}{2}$$

$$\begin{cases} a_{100} = a_1 \times r^{99} = \frac{1}{8} \times 2^{99} \\ a_{98} = a_1 \times r^{97} = \frac{1}{8} \times 2^{97} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{a_{100}}{a_{98}} = \frac{\frac{1}{8} \times 2^{99}}{\frac{1}{8} \times 2^{97}} = 2^{99-97} = 2^2 = 4$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۷۷)

۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$(x+2)^2 = x(x+3) \Rightarrow x^2 + 4x + 4 = x^2 + 3x$$

$$\Rightarrow x = -4 \xrightarrow{\text{بازنویسی جملات}} -4, -2, -1$$

$$r = \frac{-2}{-4} = \frac{-1}{-2} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه تمرین ۳ صفحه ۸۳)

۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

۱- اگر در دنباله هندسی، جمله اول مثبت باشد، با فرض $r > 1$ دنباله افزایشی و با فرض $0 < r < 1$ دنباله کاهشی است.

۲- اگر در دنباله هندسی، جمله اول منفی باشد، با فرض $r > 1$ دنباله کاهشی و با فرض $0 < r < 1$ دنباله افزایشی است.

ابتدا نسبت مشترک را به دست می‌آوریم:

$$r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{2k}{10} = \frac{k}{5}$$

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ج) در دهه نخست انقلاب تمایلی به سبک‌های جدید داستان‌نویسی دیده نمی‌شود.

(د) از ویژگی‌های دوره معاصر است، نه دوره انقلاب اسلامی.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

شاعر موردنظر در صورت سؤال بیدل دهلوی است که شعرش به خیال‌انگیزی و پیچیدگی در میان شاعران سبک هندی مشهور است. این پیچیدگی و خیال‌انگیزی را در ابیات گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به وضوح می‌بینیم.

برخلاف این ابیات بیت گزینه ۱ از عبید زاکانی است و زبان ساده آن آشکار است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۹)

۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژه‌های اروپایی در این دوره به شعر راه یافته‌اند.

(۳) توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص است.

(۴) گرچه جمله درستی است، ولی جزء ویژگی‌های فکری این دوره محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۵. گزینه ۴ صحیح است.

کنایه: عیسی لب بودن کنایه از جان‌بخش بودن - قدم دریغ داشتن کنایه از نیامدن

مجاز: دم مجاز از کلام - قدم مجاز از آمدن

تلمیح: اشاره به داستان جان‌بخشی نفس حضرت مسیح (علیه السلام)

جناس: دم و قدم

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۶)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۵۲)

توجه: نظر به اهمیت کسب مهارت در سوالات ترکیبی آرایه ادبی و لزوم تکرار و تمرین روی آرایه‌های ادبی آزمون‌های گذشته، سوالات این موضوع در آزمون‌ها به صورت تجمعی، و از مجموع مفاهیم بررسی شده از آزمون اول تا آزمون حاضر طرح می‌شود. طبعاً این روال در ادامه آزمون‌ها نیز حفظ خواهد شد.

۲۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی ابیات:

(الف) حسن تعلیل دارد در بیان دلیل سوزناک بودن صدای نی. البته کنایه و استعاره مکنیه هم دارد.

(ب) تشبیه دارد (چشم به ترک راهزن). البته استعاره مکنیه هم می‌توان برایش در نظر گرفت.

(ج) تشبیه آشکاری در مصرع اول دارد. البته کنایه هم دارد.

(د) کنایه دارد. (پابوس و خاک پای کسی شدن). البته در مصرع دوم تشبیه هم دارد.

(ه) استعاره مکنیه دارد (مژگان دست ندارد). البته حسن تعلیل هم دارد در بیان دلیل ایجاد گرداب.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۶)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲- هر عدد حقیقی دلخواه مثل a دارای یک ریشه مرتبه n ام به شکل $\sqrt[n]{a}$ می‌باشد. (با فرض آنکه n فرد و طبیعی است).۳- اعداد حقیقی منفی، ریشه مرتبه زوج ندارند. مثلاً $\sqrt[4]{-3}$ تعریف شده نیست.عددی ریشه چهارم ندارد که منفی باشد. پس در گزینه‌ها به دنبال عدد منفی می‌گردیم. ضمناً دقت کنید که $\sqrt[4]{2} \approx 1/4$ و $\sqrt[4]{3} \approx 1/7$ ؛ لذا:

$$1) - (1 - \sqrt[4]{3}) \approx - (1 - 1/7) = -0/7$$

$$2) - (-3)^3 = -(-27) = 27$$

$$3) - (-1)^4 = -(+1) = -1$$

$$4) \sqrt[4]{2} - 1 \approx 1/4 - 1 = -0/4$$

فقط عدد گزینه ۳ منفی است. پس این عدد، ریشه مرتبه چهارم ندارد.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا از رابطه $9^a = 3\sqrt[3]{3}$ مقدار a را به دست می‌آوریم. توجه کنید کهبرای از بین بردن رادیکال از فرمول $\sqrt[n]{x^m} = x^{\frac{m}{n}}$ استفاده می‌کنیم:

$$3\sqrt[3]{3} = 9^a \Rightarrow 3^1 \times 3^{\frac{1}{3}} = (3^2)^a \Rightarrow 3^{1+\frac{1}{3}} = 3^{2a}$$

$$\Rightarrow 3^{\frac{4}{3}} = 3^{2a} \Rightarrow 2a = \frac{4}{3} \Rightarrow a = \frac{2}{3}$$

$$3^a = 3^{\frac{2}{3}} = \sqrt[3]{3^2} = \sqrt[3]{9} = \frac{3}{\sqrt[3]{3}} = \frac{3}{\sqrt[3]{3}} = 1/5$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزاره‌ها:

(الف) نادرست، اگر $a \geq 0$ و n عددی زوج باشد، ریشه n ام عدد a برابراست با: $\sqrt[n]{a}$ و $-\sqrt[n]{a}$

(ب) نادرست

$$\sqrt[n]{a^n} = \begin{cases} |a| & n \text{ زوج است} \\ a & n \text{ فرد است} \end{cases}$$

(ج) نادرست، اگر $a < 0$ ، $a^{\frac{1}{n}}$ را تعریف نمی‌کنیم.

$$\sqrt[5]{5^3} = 5^{\frac{3}{5}} = 5^{\frac{1}{5}}$$

(د) درست

$$\sqrt{5} = \sqrt[2]{5} = 5^{\frac{1}{2}}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۸۸، ۸۹، ۹۱ و ۹۳)

۱۹. گزینه ۲ صحیح است.

$$V = \frac{4}{3}\pi r^3 \Rightarrow \frac{32\pi}{3} = \frac{4}{3}\pi r^3 \Rightarrow \frac{32}{4} = r^3 \Rightarrow 8 = r^3 \Rightarrow r = 2 \Rightarrow 2r = 4$$

$$\Rightarrow 8 = r^3 \Rightarrow r = 2 \Rightarrow 2r = 4$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، تمرین ۴ صفحه ۹۴)

۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$\frac{x^5 \times (21)^{13}}{7^{18}} = 3^{18} \Rightarrow x^5 \times (21)^{13} = 3^{18} \times 7^{18}$$

$$\Rightarrow x^5 \times (21)^{13} = (21)^{18} \Rightarrow x^5 = \frac{(21)^{18}}{(21)^{13}} \Rightarrow x^5 = \frac{(21)^5}{(21)^0} = \frac{(21)^5}{1} = 21^5$$

$$\Rightarrow x^5 = 21^5 \Rightarrow x = 21 \Rightarrow x \text{ ثلث } \frac{x}{3} = \frac{21}{3} = 7$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، مشابه سؤال ۳ تمرین صفحه ۹۵)

۲۷. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات «بلبل، چمن، خوش الحان، زمزمه» مراعات نظیر دارند. / چمن: مجاز از باغ و گلستان / این چمن: استعاره از کشور ایران، یا شعر و ادب فارسی. / وجود ۳ بار صدای «ز» واج آرای است.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۵۲ و ۷۳)

۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی ابیات:
ج) ایهام تناسب: واژه‌های «عزیز و یوسف» با هم تناسب دارند، عزیز دو معنا دارد، ۱- دوستان (معنای قابل قبول)، ۲- لقب عزیز مصر (غیرقابل قبول) ولی با واژه «یوسف» تناسب می‌سازد.
الف) تشبیه: ترکیب «نقد وقت» اضافه تشبیهی است (وقت مثل پول نقد است)
د) کنایه: دست گرفتن کنایه از «یاری رساندن» است / سبز شدن کنایه از «رویدن گیاهان» است.
ه) «کام (دهان) - کام (آرزو)» جناس تام (همسان) است.
ب) تشخیص: بازی کردن بیت جان‌بخشی است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۲۹، ۷۴ و ۹۶)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۹۱)

۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی مصراع‌ها:
الف) ایهام: تاب (۱- تاب و توان، ۲- پیچ و تاب زلف)
ب) چمن: مجاز از باغ و بوستان است. تشخیص ندارد.
ج) توصیفی از لطف بی‌مانند خداست. (دری که بعد از گشودن بسته نشده است تناقض نیست).
د) دست: اولی مجاز از انسان است.
ه) این بیت تناقض دارد چون دو صفت متضاد (آشکار و پنهان) را همزمان به خداوند متعال نسبت داده است.
و) پشت پای (روی پای) را دیدن کنایه از سر به زین افکندن و شرمساری است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۷۴ و ۹۶)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۸۹)

۳۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:
۱) دور: ایهام است. ۱- اطراف، ۲- حلقه. اینکه حتی نوزادان هم عاشق زیبایی تو می‌شوند: اغراق است.
۲) رفت - رفت (جاروب کردن) / رفتن - رفتن (جناس ناقص) / رهش با مژه رفتن کنایه از شدت علاقه و دوست داشتن
۳) زاغ و طاووس: تضاد است. / هزار، زاغ، بوم، باز، طاووس: مراعات نظیر و تناسب اند. «هزار» دو معنا دارد: ۱- عدد هزار (به کار می‌رود)، ۲- بلبل تناسب می‌سازد. / «بوم» دو معنا دارد: ۱- سرزمین به کار می‌رود، ۲- جغد تناسب می‌سازد. / «باز» دو معنا دارد: ۱- دوباره به کار می‌رود، ۲- پرنده باز تناسب می‌سازد. (سه تا ایهام تناسب داریم).
۴) لف و نشر نداریم / ریشه پیوند: پیوند انسان به وطن مثل ریشه درخت تداوم دارد. اضافه تشبیهی است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۲۹ و ۹۶)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۵۹ و ۸۸ تا ۹۰)

۳۱. گزینه ۲ صحیح است.

کف: مجاز از دست است / دریای کف تو: اضافه تشبیهی است، دست از لحاظ بخشندگی به دریا تشبیه شده است. / کف، دریا، محیط، کنار: تناسب می‌سازند. کف دو معنا دارد (ایهام تناسب می‌سازد): ۱- کف و دست به کار می‌رود، ۲- کف (عمق) به کار نمی‌رود ولی تناسب می‌سازد. / دریای محیط (اقیانوس) مثل کنار (ساحل خشک) تشبیه شده است. هم تشبیه است و هم تناقض.

واژه «دریا» هر دو به یک معنا هستند. جناس تام نیستند. (گزینه‌های ۱ و ۴) حذف می‌شوند. / وجود تناقض، تضاد گزینه ۳ را هم حذف می‌کند.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۲۸ و ۵۲)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۹۰)

۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه ۴ تشبیه داریم (چون من - چون تو)، تضاد داریم (گرید - خندد) ولی تناقض نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در بیت به پروانه و شمع صفت انسانی نسبت داده شده است، تشخیص است و بین واژه‌های (شمع، پروانه، پای، تن) تناسب و مراعات نظیر وجود دارد.

۲) مهر اولی: مهر و محبت، دومی: خورشید (جناس تام است). / مهر و کین: تضادند.

۳) زهره: مجاز از جرئت و دم مجاز از سخن است / نرگس: استعاره از چشم است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۹۷)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۵۲، ۷۲ و ۷۳)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی ابیات:

بیت اول: دامن صحرا، اضافه استعاری، تشخیص و استعاره مکنیه است. بیت دوم: سائل و کریم: تضاد است.

بیت سوم: تلمیح به داستان حضرت ابراهیم (علیه السلام) و تشبیه دارد.

بیت چهارم: بین کلمات حرم و دیر (لفها) و مؤمن و ترسا (نشرها): لف و نشر مرتب وجود دارد.

بیت پنجم: مصراع دوم تناقض (پارادوکس) دارد. زخم شمشیرت مرهم است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۴)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۵۷، ۵۹ و ۶۰)

۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) طُره: مجاز از زلف و مو / غریب: شگفت‌انگیز، غریب: غریبه، بیگانه (جناس تام) / البته بیت تشبیه و مراعات نظیر و تشخیص و استعاره هم دارد.

۲) تضاد دارد (کفر - ایمان) تشبیه و کنایه هم دارد. اغراق و تناقض ندارد.

۳) دل چو عود تشبیه است / واژه‌های (عود - سوزاندن - چنگ - قانون) مراعات نظیرند. «عود» در معنای چوب عود به کار می‌رود، در معنای (ساز عود) ایهام تناسب می‌سازد و «چنگ» در معنای «دست» به کار می‌رود، در معنای ساز چنگ ایهام تناسب می‌سازد.

۴) دور از تو: ۱- دوری و فراق از تو، ۲- دور باد از تو (جمله دعایی) ایهام است. / من (ضمیر) در مصراع اول (من) واحد شمارش (مصراع دوم) جناس تام است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۲۷ و ۵۲)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۹۰)

۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی وزن گزینه‌ها:

۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

۳) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۴) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۶۴)

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی وزن ابیات:

الف) فاعلاتن مفاعیلن فعلن (ناهمسان)

ب و ج) «مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولن» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل». در این حالت بهتر است وزن بیت را همسان بگیریم.

(علوم و فنون ادبی، دوازدہم، صفحہ ۱۰۰)

- برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.
- در صورتی که بحران اقتصادی کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۴)

۶۰. گزینه ۱ صحیح است.

- دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پسامدرن می‌خوانند.
- برخی متفکران از موجی که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است با عنوان پاساسکولاریسم یاد کرده‌اند.
- در نیمه دوم قرن بیستم علم مدرن زیر سؤال رفت.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

۶۱. گزینه ۴ صحیح است.

سکولاریسم، اومانیزم و روشنگری در مجموع عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب را تشکیل می‌دهند و بحران‌های معرفتی و معنوی به این لایه تعلق دارند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۸)

۶۲. گزینه ۲ صحیح است.

- از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و دانش انتقادی شکل می‌گیرد.

- مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسی انتقادی، نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است.
- رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

۶۳. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت نادرست: بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۰۹)

۶۴. گزینه ۳ صحیح است.

مهم دانستن عدالت اقتصادی ← رویکرد کمونیستی

عدم لغو مالکیت خصوصی ← عدالت اجتماعی

وجود قشربندی در همه زمان‌ها و مکان‌ها ← رویکرد لیبرالی

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

- اقدامات آتاتورک: کشف حجاب، تغییر خط عربی به لاتین، تبدیل مسجد ایاصوفیا به موزه، لغو تقویم هجری، پخش آذان به زبان ترکی، انتشار اسکناس به نماد پان‌ترکیسم

- برخی از جریان‌های روشنفکری چپ، هم اندیشه‌های بلوک شرق را قبول داشتند و هم از باورهای دینی استفاده می‌کردند. این جریان با نام روشنفکری التقاطی چپ شناخته می‌شود.

- حاکمان سکولار در کشورهای اسلامی، با اتکا به قدرت استعمار می‌کوشیدند مظاهر دینی و اسلامی را از بین ببرند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۳ صحیح است.

یکی از تفاوت‌های اساسی تصمیم‌گیری و حل مسئله در ماهیت گزینه‌هاست. در تصمیم‌گیری، فرد با اولویت‌ها و گزینه‌های احتمالی روبه‌روست و هر اولویت ممکن است او را به مقصد برساند، اما لزوماً مطلوب‌ترین نیست. در مقابل، در حل مسئله، اگرچه ممکن است راه‌حل‌های مختلفی وجود داشته باشد، اما تنها یک راه‌حل، مسئله را حل می‌کند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۸)

۲- هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران.

۳- پیدایش نظریه فمینیستی معاصر، نظریه آفریقایی‌تبار، نظریه آمریکایی بومی و ... در علوم اجتماعی امروز، نتیجه چنین مطالبه و درخواستی‌اند. (د)

۴- این گروه‌ها می‌گویند آنچه تا امروز به اسم علوم اجتماعی به مطالعه گروه‌ها، جوامع و فرهنگ‌ها می‌پرداخت، دانشی جهان‌شمول نبود؛ بلکه روایت آن چیزی بود که مردان سفیدپوست اروپایی می‌پنداشتند و هویت زنان، رنگین‌پوستان و غیراروپاییان را نادیده می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۹۰)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

ابوعلی مسکویه با نگاهی تبیینی کتاب تجارب‌الامم را در هشت جلد تألیف کرد و ابوریحان بیرونی در کتاب تحقیق مال‌الهند با روش تجربی و تفهیمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی این فرهنگ نیز پرداخت.

ابوریحان، پیچیدگی زبان و خط هندی و به نظم درآوردن متون علمی به قصد مصون ماندن از تحریف را عامل دشواری فهم معارف هندیان دانسته است.

اهمیت امروزی ابوریحان در به کارگیری روش انتقادی در کنار روش تجربی، در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی است. روشی که او هزار سال پیش در بررسی‌های علمی خود در پیش گرفته بود، امروزه در تحقیقات مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی متداول شده است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۹۹)

۵۶. گزینه ۱ صحیح است.

علم به جامعه و تاریخ (علوم اجتماعی) اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده آموخته شوند؛ علم نافع هستند.

گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ درست هستند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

در مدینه فاضله، علم به علم تجربی محدود نمی‌شود و علوم عقلانی و وحیانی را هم دربر می‌گیرد.

در مدینه ضاله، نظرات علمی پذیرفته‌شده در مدینه فاضله هم تحریف می‌گردند.

فارابی جوامعی را که از علوم عقلی بی‌بهره‌اند، مدینه جاهله می‌نامد.

در مدینه فاسقه، مردم با آنکه علوم وحیانی و عقلانی را می‌شناسند اما از آن بهره نمی‌گیرند.

انواع جامعه از نظر فارابی:

۱- مدینه جاهله: جوامعی که از علوم عقلی بی‌بهره‌اند.
۲- مدینه فاضله: جامعه‌ای که بر محور علم سازمان‌یافته و جامعه آرمانی اوست.

۳- مدینه فاسقه: در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل گرفته است.

۴- مدینه ضاله: در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل گرفته است.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۹۸)

۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

- شهرهای صنعتی اولین مراکزی بودند که با آلودگی‌های زیست‌محیطی مواجه شدند.

- امروزه بحران‌های زیست‌محیطی به منطقه خاص محدود نمی‌شوند.

- اغلب پیامدهای خوب و بد کنش‌های افراد، صرفاً متوجه خودشان نیست.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۱ و ۹۵)

۵۹. گزینه ۱ صحیح است.

- مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی، یعنی

سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ م. اتفاق افتاد.

۷۳. گزینه ۳ صحیح است.

اسناد به عوامل بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل مانع بروز انگیزه در فرد می‌شود. با توجه به این نکته:

در عبارت (الف)، رضا شکست را به شرایط بازار نسبت می‌دهد؛ عاملی بیرونی که از نگاه او پایدار و خارج از کنترل است. این نوع اسناد باعث می‌شود فرد احساس کند تلاش بیشتر هم بی‌فایده است. در عبارت (ج)، شکست به ناتوانی ذاتی نسبت داده شده که یک عامل درونی و پایدار محسوب می‌شود و بیشترین آسیب را به خودکارآمدی وارد می‌کند. ترکیب این دو نوع اسناد، بیشترین احتمال ناامیدی، کاهش انگیزه و تکرار شکست را ایجاد می‌کند.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۷۴. گزینه ۳ صحیح است.

– ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد، یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است. عدم ادراک کنترل و کارایی به معنای ادراک کاذب نیست.

– نگرش‌ها، پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند، یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۷۲ و ۱۷۳)

۷۵. گزینه ۱ صحیح است.

این مسئله (درماندگی آموخته‌شده) در مورد انسان بدتر است، زیرا آدمیان، با وجود توانایی، می‌آموزند که ناتوان هستند و تلاش آنها موقعیت را به هیچ وجه به نفع آنها تغییر نخواهد داد.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۹)

زبان عربی

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

لَمْ يَنْظُرُوا: ننگریستند، ننگریسته‌اند، نگاه نکردند، نگاه نکرده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۲؛ «لَمْ + فعل مضارع» معادل «ماضی ساده منفی» یا «ماضی نقلی منفی» است که در گزینه ۱ اشتباه ترجمه شده است. «يَنْظُرُوا» فعل مضارع صيغة «هُمْ» است که در گزینه ۲ به صورت مخاطب ترجمه شده است. / السَّمَاءُ فَوْقَهُمْ: آسمان بالای سرشان (بر فراز سرشان) (رد گزینه ۲؛ «فَوْقَهُمْ» یعنی «بالای سرتان» / «بَنِيْنَاهَا: (ما) آن را ساخته‌ایم (بنا کرده‌ایم) (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ «بَنِيْنَاهَا» فعل ماضی معلوم صيغة «تَحْنُ» و ضمیر «ها» مفعول آن است.)

(عربی یاددهم، صفحه ۸۴)

۷۷. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: بلغنا: به ما رسید / ولياً حميماً: دوستی گرم و صمیمی، یاری گرم و صمیمی / قد ارتكب: مرتکب شده است، انجام داده است / ذنباً: گناهی / لکننا: ولی ما، اما ما / لا نترکه: او را رها نمی‌کنیم، او را ترک نمی‌کنیم / زلة: یک لغزش / لن نجد: نخواهیم یافت، پیدا نخواهیم کرد خطای سایر گزینه‌ها:

«ولياً حميماً» ترکیب وصفی به معنای «دوستی گرم و صمیمی، یاری گرم و صمیمی» است و به صورت «دوست صمیمی ما» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه ۱) / «زلة» اسم نکره به معنای «یک لغزش» است و هرگز به صورت «یک نقص» یا «لغزش‌هایش» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «بلغنا» به معنای «به ما رسید» است و هرگز به صورت «به ما رساندند» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ترکاً» مفعول مطلق تأکیدی است و قید تأکید «بی‌گمان، بدون شک، قطعاً» باید در ترجمه قبل از معادل فارسی فعل بیاید و نه در ابتدا یا وسط جمله (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لن نجد» فعل مضارع معلوم از صيغة متکلم مع‌الغیر به معنای «نخواهیم یافت، پیدا نخواهیم کرد» می‌باشد و هرگز به صورت «یافت نخواهد شد، پیدا نخواهد شد» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ذنباً» اسم نکره و مفرد به

۶۷. گزینه ۲ صحیح است.

در این موقعیت، فرد در آزمون شرکت نکرده، زیرا نسبت به پیامد تصمیم خود اطمینان کافی ندارد و احتمال می‌دهد نتیجه ناخوشایندی تجربه کند؛ یعنی با ملاک «خطر» تصمیم‌گیری کرده است.

الف) درست، زیرا نبود اطمینان نسبت به پیامدها، ویژگی اصلی تصمیم‌گیری براساس خطر است.

ب) درست، چون انتظار نتیجه نامطلوب، نشان‌دهنده اشتغال ذهنی فرد با پیامدهای احتمالی تصمیم است.

ج) نادرست، ملاک تصمیم‌گیری فرد خطر است نه هزینه‌های پیشین.

د) نادرست، اگر فردی برای رسیدن به منفعت تصمیم‌گیری کند، ملاک تصمیم‌گیری مزیت با سودمندی بوده است، در حالی که در این موقعیت ملاک خطر است.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۶۸. گزینه ۲ صحیح است.

در این مثال کامبیز دچار «تعارض» شده است. تعارض وی ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری برای انتخاب دو موضوع جذاب و خواستنی، رفتن به سفر و کسب رتبه دلخواه است. به این نوع تعارض «تعارض گرایش – گرایش» می‌گویند.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۲)

۶۹. گزینه ۱ صحیح است.

معنای عبارت این است که این فرد کورکورانه از شخصی دیگر پیروی می‌کند و گویی از خود رأی و نظر ندارد؛ این ویژگی بیانگر سبک تصمیم‌گیری وابسته است.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه ۱۴۶)

۷۰. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) در این گزینه دانش‌آموز مشکلی با شرکت در مسابقه علمی ندارد و برایش خوشایند است، اما ناخوشایند بودن احتمال شکست خوردن داخل این مسابقه نوع تعارض این دانش‌آموز را گرایش – اجتناب می‌کند.

۲) هم پرداخت جریمه ناخوشایند است و هم محرومیت از خدمات؛ بنابراین این تعارض اجتناب – اجتناب است.

۳) خوردن داروی تلخ و عمل جراحی هر دو ناخوشایند هستند؛ بنابراین این تعارض اجتناب – اجتناب است.

۴) هر دو گزینه پیش روی دانشجو عواقب منفی در پی دارد: اگر غیبت کند، ممکن است مشروط شود و اگر حضور پیدا کند به دلیل عدم آمادگی آزمون را با موفقیت پشت سر نمی‌گذارد؛ بنابراین این تعارض اجتناب – اجتناب است.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۳)

۷۱. گزینه ۴ صحیح است.

فقط بزرگسالان هستند که برخلاف کودکان و حیوانات علت رفتار خود را فراتر از نیازهای زیستی می‌دانند.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۲ و ۱۶۵)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

هدفمندی یک فعالیت، به‌تنهایی نمی‌تواند نشان‌دهنده نوع انگیزه فرد باشد. هم انگیزه درونی و هم انگیزه بیرونی با هدف همراه هستند. در انگیزه درونی، فرد فعالیت را با هدفی انجام می‌دهد که از علاقه، لذت یا هماهنگی آن فعالیت با نیازهای فطری او ناشی می‌شود، در حالی که در انگیزه بیرونی، هدف معمولاً دستیابی به پاداش یا اجتناب از پیامد منفی بیرونی است. بنابراین وجود هدف، ملاک تشخیص نوع انگیزه نیست و معیار اصلی، منبع لذت و پاداش است.

(روان‌شناسی یاددهم، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

«مثل، مانند» ترجمه می‌شود، بنابراین «مانند راستگویان» صحیح است نه «صادقانه».

(عربی یازدهم، صفحه ۷۸)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۶ و ۶۰)

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات مهم: نباید بشتابد: لا یُسرع / بنده بالیمان: العبد المؤمن / مهمانی: مأدبة، مأدنة ضیافة / همنشینی: مُجالسة / تهی‌دستان: العائِلین، الفقراء / ثروتمندان: الأغنیاء / بسیار: بالغا، کثیراً / احترام می‌گذارد: یحترم خطاهای سایر گزینه‌ها:

معادل عربی «بسیار» در گزینه‌های ۱ و ۲ نیامده است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / ثروتمندان: الأغنیاء (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / نباید بشتابد: لا یُسرع (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / همنشینی: مُجالسة (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(عربی یازدهم، صفحه ۸۱)

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۴)

۸۳. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه عبارت: دوست به دلیل لغزش یا عیبی که در او هست، رها نمی‌شود. مفهوم این عبارت و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ این است که هر کسی دچار عیب و نقص است و هرگز نمی‌توان دوستی بی‌عیب و ایراد را پیدا کرد و به قول معروف «گل بی‌خار خداست». اما گزینه ۳ می‌گوید دوست خوب و واقعی را باید هنگام گرفتاری و مشکلات شناخت.

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۷)

ترجمه متن:

همانا ترجمه از فارسی به عربی یا از عربی به فارسی یکی از مهم‌ترین راه‌های تأثیر دوجانبه میان دو زبان و ادبیات (آداب و رسوم) آن دو است. ترجمه آثار فارسی به عربی تأثیر بزرگی در دگرگونی ادبیات عربی داشت و بسیاری از آنچه در قرن‌های گذشته از فارسی به عربی ترجمه شده بود، در عصر عباسی اول از بین رفت و فقط تعداد اندکی از کتاب‌ها و نامه‌ها باقی ماند. بیشتر چیزهایی که از فارسی به عربی منتقل شده، به ادبیات و پندها و اندرزها و حکمت‌ها ارتباط دارد. اما ترجمه از عربی به فارسی با وارد شدن ایرانی‌ها به [دین] اسلام آغاز شد؛ چون مسلمان به شناخت مفاهیم قرآن و احکام دین اسلام نیاز دارد.

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) ترجمه، تأثیر بزرگی در فهم واژه‌های بیگانه فقط در عصر کنونی ما دارد. (۲) ترجمه در عصر عباسی اول شروع شد. (۳) تأثیر دوجانبه زبان عربی و فارسی بیانگر عمق روابط محکم میان آن دو [زبان] است. (۴) زبان فارسی متحول شد و به فهم مفاهیم قرآن و اسلام کمک کرد.

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به متن می‌فهمیم بیشتر آن چیزهایی که از فارسی به عربی ترجمه شده، در عصر عباسی اول از بین رفته و شامل پندها، اندرزها و حکمت‌ها بوده است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) به ترجمه قرآن و احادیث شریف مربوط است. (۲) از بین رفته است و ما فقط کتاب‌هایی تاریخی داریم. (۳) شامل حکمت‌ها، پندها و اندرزهاست. (۴) فقط داستان‌های گذشتگان و افسانه‌ها به دست ما رسیده است.

۸۶. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) هنری است که بر ارتباطات بین کشورها و فرهنگ‌های آنها تأثیر می‌گذارد. (۲) وسیله‌ای است که برای فهم مقصود سخن دیگران به کار گرفته می‌شود. (۳) فقط یکی از راه‌های آموختن زبان عربی، به شمار می‌آید. (۴) به ما در زمینه ارتباط با دولت‌های دیگری که زبان‌شان متفاوت است، کمک می‌کند.

معنای «گناهی» است و هرگز به صورت جمع «گناهانی» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه ۲) / در گزینه ۳، کلمه «هرگز» به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل عربی آن در متن وجود ندارد (رد گزینه ۳) (عربی دوازدهم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۷)

۷۸. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: لم یکن ... یَرَد: بر نمی‌گرداند / اىّ ضعیف: هیچ ناتوانی / یُراجعه: به او مراجعه می‌کرد / خائباً: ناامید / کان یُعَدّ: به شمار می‌رفت / مثلاً معروف: یک مثال معروف / فی الکرم: در بخشش خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) مراجعه نمی‌کرد («یُراجعه» مثبت است نه منفی). - بر می‌گشت («لم یکن ... یَرَد» یعنی «بر نمی‌گرداند».)

(۳) مراجعه کرده بود («یُراجعه» فعل مضارع است و چون قبلش یک فعل ماضی (لم یکن ... یَرَد) به کار رفته است، به شکل ماضی استمراری ترجمه می‌شود، ولی «مراجعه کرده بود» ماضی بعید است). - ناامید برنگرداند («لم یکن ... یَرَد» در واقع از یک ماضی (لم یکن) و یک مضارع (یَرَد) تشکیل شده است، بنابراین معادل ماضی استمراری است، ولی «ناامید برنگرداند» ماضی ساده است.)

(۴) شمرده می‌شود («کان یُعَدّ» معادل ماضی استمراری است، ولی «شمرده می‌شود» فعل مضارع است.)

(عربی یازدهم، صفحه ۷۸)

۷۹. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: لا یُترک الصّدیق: دوست نباید رها شود / بسبب زلّة: به دلیل یک لغزش / أو: یا / عیب: یک عیب، یک ایراد / صادق: صادقانه دوستی کن / مصادقة صادق: صادقانه خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۲) دوست خود (در «الصّدیق» ضمیری به کار نرفته است، پس ضمیر «خود» اضافی است). - رها نکن («لا یُترک» غایب و مجهول است، ولی «رها نکن» معلوم و مخاطب است.)

(۳) تو را رها نمی‌کند («لا یُترک» مجهول است، ولی «رها نمی‌کند» معلوم است. ضمناً «تو را» اضافی است). - باید دوستی کند («صادق» امر مخاطب و به معنای «دوستی کن» است.)

(۴) یک دوست («الصّدیق» معرفه است، ولی «یک دوست» نکره است). - نباید تو را رها کند («لا یُترک» مجهول است، ولی «نبايد رها کند» معلوم است. ضمناً «تو را» اضافی است.)

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۷)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: لا فکّر: باید بیندیشم / أفرأ طیور: جوجه‌های پرندگانی / الخقل: کشتزار / لم یستشّر: مشورت نکرد / خبیر الزّراعة: کارشناس کشاورزی / لیحلّ: تا حل کند / لا اظنّ: گمان نمی‌کنم / لا یرحمون: رحم نکنند / ذلّ: خوار شده است / افتقر: ندار شده است / المحسنون: نیکوکاران / کی یرضوا: تا خشنود کنند

در گزینه ۴، «تفریجاً» مفعول مطلق تأکیدی است که فعل را تأکید کرده است، اما در ترجمه قید تأکید «بی‌گمان، حتماً، بدون شک» پیش از فعل نیامده است. همچنین در این گزینه، «کی یرضوا» فعل مضارع به معنای «تا خشنود کنند» است و هرگز به صورت اسم «خشنودی» ترجمه نمی‌شود. ترجمه صحیح گزینه ۴: نیکوکاران، اندوه افراد غمگین را قطعاً می‌زدایند تا پروردگار یکتا را خشنود کنند.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۷۸ و ۸۱)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۵، ۵۶، ۵۹ و ۶۴)

۸۱. گزینه ۱ صحیح است.

خطای این گزینه: «صادقانه» «استغفار» در این عبارت، مفعول مطلق نوعی و «الصادقین» مضاف‌الیه است، در نتیجه «استغفار» به شکل

۳) «لِمَ» کلمه پرسشی به معنای «برای چه، چرا» است و پیش از فعل ماضی «عَمِلْتَ» آمده است «میان ما تفرقه به وجود آوردی. پس چرا برای مصلحت دشمنان کار کردی؟».

۴) «لِمَ» کلمه پرسشی به معنای «برای چه، چرا» است و پیش از فعل مضارع «يُصِرُّ» آمده است و تغییری در انتهای فعل مضارع ایجاد نکرده است «همانا فریبکار، شکست می‌خورد. پس چرا به فریب دادن مردم پافشاری می‌کند؟».

(عربی یازدهم، صفحه ۸۱)

۹۳. گزینه ۴ صحیح است.

مفعول مطلق تأکیدی، مصدری از جنس فعل درون جمله است و فعل درون جمله را مورد تأکید قرار می‌دهد و پس از آن صفت یا مضافیه نمی‌آید. در گزینه ۴ فعل مضارع «لَمْ يَعْرِفْ» به وسیله مفعول مطلق تأکیدی «مَعْرِفَةً» مورد تأکید قرار گرفته است و به صورت مضارع ترجمه نمی‌شود و به صورت ماضی ساده منفی «تَشْنَاخَتْ» یا ماضی نقلی منفی «تَشْنَاخَتْ» ترجمه می‌شود.

خطای سایر گزینه‌ها:

۱) فعل مضارع «لَا يُشَارِكُ» به وسیله مفعول مطلق تأکیدی «مُشَارَكَةً» مورد تأکید قرار گرفته است و به صورت مضارع «شَرِکَتْ» نمی‌کند. ترجمه می‌شود.

۲) فعل مضارع «كَيْ نُدَافِعَ» مورد تأکید قرار نگرفته است و «مُدَافَعَةً» مفعول مطلق نوعی و دارای مضافیه «الْشَّجْعَانُ» است.

۳) فعل مضارع «يَتَحَمَّلُ» به دلیل قرار گرفتن پس از فعل «كَانَ» به صورت ماضی استمراری «تَحَمَّلَ» ترجمه می‌شود، ولی مورد تأکید قرار نگرفته است و «تَحَمَّلَ» مفعول مطلق نوعی و دارای مضافیه «الْصَّبَّارُ» است.

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۹۴. گزینه ۲ صحیح است.

مفعول مطلق نوعی، مصدری از جنس فعل درون جمله است و کیفیت و نحوه وقوع فعل را بیان می‌کند و پس از آن صفت یا مضافیه نمی‌آید. در گزینه ۲، «اجْتِهَاداً» مفعول مطلق نوعی و دارای صفت از نوع جمله وصفیه «جمله‌ای درباره اسم نکره» می‌باشد و «أَثَرُ» صفت آن از نوع جمله وصفیه «جمله‌ای درباره اسم نکره» می‌باشد. «اجْتِهَاداً» حالت وقوع فعل را بیان می‌کند «در انجام دادن کار خود به گونه‌ای تلاش کردی که تعجب بقیه کارگران را برانگیخت».

خطای سایر گزینه‌ها:

۱) «تَجَرَّأَ» مفعول مطلق تأکیدی و بدون صفت یا مضافیه است و فعل درون جمله «تَحَرَّيْنَا» را مورد تأکید قرار داده است.

۳) مفعول مطلق وجود ندارد و «شُكْرُ» نقش مضافیه را برای «نَتِیْجَةُ» دارد «اگر با اخلاص از خداوند سپاسگزاری کنی، نتیجه سپاسگزاری‌ات را در زندگی‌ات با چشمانت می‌بینی».

۴) «حَفْظاً» مفعول مطلق تأکیدی و بدون صفت یا مضافیه است و فعل درون جمله «حَفِظْ» را مورد تأکید قرار داده است.

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۹۵. گزینه ۳ صحیح است.

لام در فعل «لَنْجِدَ» تا بیابیم» از نوع ناصبه است اما در سایر موارد از نوع امر و به معنای «باید» است!

ترجمه گزینه‌ها:

۱) دانش‌آموزان باید گوش کنند تا کلام معلمشان را درک کنند!

۲) باید در امتحانات موفق شوم و باید چیزی را که از خودم می‌خواهم به دست بیاورم!

۳) باید کتاب ارزشمند خداوند را بخوانیم تا راه راست را بیابیم!

۴) باید با عاقلان مشورت کنیم زیرا آنها می‌توانند ما را به مسیر موفقیت راهنمایی کنند!

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۸۷. گزینه ۳ صحیح است.

خطای این گزینه: له حرف زائد واحد («تَحَوَّلَ» مصدر باب «تَفَعَّلَ» است، بنابراین دو حرف زائد دارد، زیرا وزن ماضی آن، «تَفَعَّلَ» دو حرف زائد دارد!)

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

خطای این گزینه: معلوم («تَقُلَّ»: منتقل شد» فعل ماضی مجهول است نه معلوم!)

۸۹. گزینه ۱ صحیح است.

خطاهای این گزینه: الضیادون (نون آخر جمع‌های مذکر سالم، همواره فتحه (ـَ) می‌گیرد، بنابراین «الضِّيَادُونَ» صحیح است). - اِخْتَفَاءُ (مصدر باب «اِفْتَعَالَ» بر وزن «اِفْتَعَالَ» است نه «اِفْتَعَلَ»، بنابراین «اِخْتَفَاءُ» صحیح است نه «اِخْتَفَاء».)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۴، ۶۹ و ۷۹)

۹۰. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه، حرف «لَ» (لام) در فعل «لَتَتَخَلَّصَ» از نوع «ناصبه» است. ترجمه: «ای دوست من، پایبند راستگویی باش تا از بدی گناهانی که انجام داده‌ای رهایی یابی.» حرف‌های «لَ» (لام) به کار رفته در سایر گزینه‌ها همگی از نوع «جازه» (حرف جر) هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کلمه «مَنْ» اسم است و حرف «لَ» بر سر آن از نوع «جازه» است.

۲) «تَبَيَّنَ» (بر وزن تفعیل) مصدر باب «تَفَعَّلَ» و اسم است و حرف «لَ» بر سر آن از نوع «جازه» است.

۳) «كَمْ» ضمیر (اسم) است و حرف «لَ» بر سر آن از نوع «جازه» است.

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

مفعول مطلق تأکیدی، مصدری از جنس فعل درون جمله است و فعل درون جمله را مورد تأکید قرار می‌دهد و پس از آن صفت یا مضافیه نمی‌آید. در گزینه ۴ فعل مضارع «لَمْ تُكَلِّمْ» به وسیله مفعول مطلق تأکیدی «تَكْلِيماً» مورد تأکید قرار گرفته است؛ لذا در این گزینه، مفعول مطلق تأکیدی پس از فعل مضارع آمده است.

خطای سایر گزینه‌ها:

۱) فعل ماضی «مَا عَبَدَ» به وسیله مفعول مطلق تأکیدی «عِبَادَةً» مورد تأکید قرار گرفته است؛ لذا در این گزینه، مفعول مطلق تأکیدی پس از فعل ماضی آمده است.

۲) مفعول مطلق تأکیدی وجود ندارد و «تَعَايَشًا» و «إِصْرَارُ» هر دو مفعول مطلق نوعی هستند که پس از فعل مضارع «لِنَتَعَايَشَ» لا نُصِرْ آمده‌اند و به ترتیب دارای صفت «تَعَايَشًا» و مضافیه «الْجَهْلُ» هستند.

۳) فعل ماضی «تَسَاقَطَتْ» به وسیله مفعول مطلق تأکیدی «تَسَاقُطاً» مورد تأکید قرار گرفته است؛ لذا در این گزینه، مفعول مطلق تأکیدی پس از فعل ماضی آمده است «چرا ماهی‌هایی از آسمان بر روی زمین در هندوراس بی‌گمان پی‌درپی می‌افتند؟»

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۰)

۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

در گزینه ۲، «لَمْ» حرف نفی برای فعل مضارع «تَقْدَرُ» است و موجب حذف «نون» آخر فعل مضارع شده است «تَتَوَاسَّطُ» که با دیگران هم‌زیستی مسالمت‌آمیز کنید».

خطای سایر گزینه‌ها:

۱) «لِمَ» کلمه پرسشی به معنای «برای چه، چرا» است و پیش از فعل مضارع منفی «لَا تَعِينُ» آمده است «چرا امام خود را با پارسی و تلاش و پاکدامنی و درستی، یاری نمی‌کنی؟».

تاریخ

۹۶. گزینه ۲ صحیح است.

بعد از جنگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خان زادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر کسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. حکومت های شیعه مذهب سربداران و سادات مرعشی مازندران و سلسله آل مظفر از جمله آنها بودند.

بعد از مرگ شاه رخ، شاهزادگان تیموری که بر مناطق مختلف حکومت می کردند با یکدیگر به رقابت و ستیز برخاستند. در چنین اوضاع و احوالی بود که اتحاد قبایلی از ترکمانان با نام های قراقویونلو و آق قویونلو با پی افکندن حکومت هایی، به ترتیب نواحی غربی و مرکزی ایران را تصرف کردند و حکومت تیموریان به مناطق شرقی ایران محدود شد. حکومت نوادگان تیمور بر ایران، در اوایل قرن دهم هجری با به قدرت رسیدن صفویان در ایران توسط ازبکان بر ماوراءالنهر به پایان رسید. مدتی بعد بابر، یکی از شاهزادگان تیموری، حکومتی را در هند بنیان گذاشت که به «گورکانیان هند» یا «مغولان کبیر» معروف شد.

(تاریخ یازدهم، صفحه های ۱۱۶ و ۱۱۸)

۹۷. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

- (۱) نادرست - درست
(۲) درست - درست
(۳) نادرست - نادرست
(۴) درست - نادرست

(تاریخ یازدهم، صفحه های ۱۱۹، ۱۲۲ و ۱۲۳)

۹۸. گزینه ۳ صحیح است.

برخی علوم مورد نیاز ایلخانان از قبیل ریاضیات، نجوم، پزشکی، فلسفه، عرفان و فقه از رونق خاصی برخوردار بودند و آثار مهمی در این رشته ها تدوین شد. نقش خواجه نصیرالدین توسی در این عرصه بسیار مهم بود. وی بسیاری از دانشمندان متواری در برابر هجوم مغولان را به ایران برگرداند و با تجمع ایشان در مرکز علمی رصدخانه مراغه زمینه فعالیت های علمی آنها را هموار کرد.

امیرعلیشیر نوایی، وزیر سلطان حسین بایقرا، از جمله کسانی بود که به زبان و ادب فارسی توجه جدی داشت و شاعران و ادیبان را همه گونه پشتیبانی و تشویق می کرد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) رشیدالدین فضل الله همدانی وزیر کارداران غازان خان بود - عطاالملک جوینی از جمله کسانی بود که در آشنا کردن مغول ها با فرهنگ ایرانی و آداب کشورداری و مسلمانی مغول ها تلاش کرد.

(۲) شاه رخ تیموری و همسرش گوهرشاد بیگم در زمینه معماری تلاش کردند و در زمینه رونق و شکوفایی زبان و ادب فارسی هم نقش داشتند.

(۴) غیاث الدین شیرازی از معماران عصر تیموری بود - هنر نگارگری در روزگار بایسنقر میرزا گسترش یافت.

(تاریخ یازدهم، صفحه های ۱۲۱، ۱۳۲ و ۱۳۳)

۹۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

- (۱) نادرست، خانقاه ها یک اثر تاریخی هستند و نه یک مکان تاریخی
(۲) نادرست، شاهنامه بایسنقری متعلق به عصر تیموری است.
(۳) درست
(۴) نادرست، آثار نقاشی و نگارگری یک منبع غیرنوشتاری هستند.

(تاریخ یازدهم، صفحه های ۱۲۷، ۱۲۹ و ۱۳۲)

۱۰۰. گزینه ۱ صحیح است.

مورد ب: این رویداد مربوط به زمان شاه اسماعیل و جنگ چالدران است. سلطان سلیم فعالیت مریدان طریقت صفوی را در قلمرو خود بهانه چنین لشکرکشی گسترده ای قرار داد. اما علت واقعی آن، نگرانی و ترسی بود که

او از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی در دل داشت. در جنگ شدید که میان دو سپاه در دشت چالدران در گرفت، سپاه اسماعیل در برابر آتش توپخانه دشمن کاری از پیش نبردند و شکست خوردند. (پس مورد (ب) نسبت به بقیه رویدادها قدیمی تر است و در اول نمودار می آید).
مورد د: شاه طهماسب، پسر شاه اسماعیل بود که با اتخاذ تدابیر و سیاست های مناسب داخلی و خارجی، توانست پایه های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم کند. (پس مورد (د) پس از (ب) روی داده است).
مورد الف: یکی از اقدامات شاه عباس اول، نوسازی تشکیلات و تجهیزات سپاه بود. شاه عباس اول به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی و کاهش توان سیاسی و نظامی قزلباش ها، سپاه دائمی و حرفه ای ایجاد کرد و بیشتر افراد آن را از میان جوانان گرجی، ارمنی و چرکسی تازه مسلمان برگزید. افرادی نیز از میان جنگاوران این سپاه جدید و وفادار به شاه انتخاب شدند و به فرماندهی کل رسیدند. الله وردی خان گرجی یکی از این افراد بود که به بالاترین مقام نظامی و سیاسی دست یافت. (مورد (الف) بعد از مورد (د) روی داده است).

مورد ج: با به تخت نشستن شاه سلیمان، روند انحطاط و زوال صفویان شدت گرفت. این پادشاه با امور و اصول کشورداری بیگانه بود و در زمان او اعضای حرم سرا نفوذ زیادی داشتند و در اداره حکومت دخالت می کردند. (شاه سلیمان از شاهان بعد از شاه عباس اول است. (پس مورد (ج) بعد از (الف) می آید).

(تاریخ یازدهم، صفحه های ۱۳۷ تا ۱۳۹ و ۱۴۲)

۱۰۱. گزینه ۳ صحیح است.

شاه عباس اول به خوبی تشخیص داده بود که درگیری همزمان با مهاجمان ازبک در شرق و ارتش قدرتمند عثمانی در غرب، احتمال موفقیت را کاهش می دهد. به همین دلیل با دولت عثمانی صلح کرد و به خراسان لشکر کشید و با وارد آوردن ضربه ای سنگین بر ازبکان، آنان را عقب راند. وی سپس برق آسا سپاه صفوی را به آذربایجان برد و با حمله ای غافلگیرانه، نیروهای عثمانی را شکست داد و مناطق اشغالی شمال غرب ایران را آزاد کرد و علاوه بر آن، عراق و عتبات عالیات را به قلمرو صفوی افزود. یکی دیگر از موفقیت های نظامی صفویان در عصر شاه عباس اول، بیرون راندن پرتغالی ها از خلیج فارس بود.

سپاه صفوی با کمک کشتی های انگلیسی توانست سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس را که بیش از یک قرن در اشغال پرتغالی ها بود، آزاد کند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۴۰)

۱۰۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

(الف) قدرت سیاسی و نظامی آنها در دوران شاه عباس به طرز چشمگیری کاهش یافت.

(د) افراد سپاه دائمی و حرفه ای شاه عباس از میان جوانان گرجی، ارمنی و چرکسی بودند؛ نه قزلباش.

(تاریخ یازدهم، صفحه های ۱۳۷ تا ۱۳۹)

۱۰۳. گزینه ۴ صحیح است.

در قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱، نیروهای نظامی و انتظامی تظاهرکنندگان را سرکوب کردند و عده ای را به خاک و خون کشیدند اما با ادامه تظاهرات و اعتراض نمایندگان طرفدار نهضت ملی در مجلس شورای ملی، شاه که موقعیت خود را در خطر می دید، به ناچار به استعفای قوام و بازگشت مجدد دکتر مصدق رضایت داد. دکتر مصدق دوباره نخست وزیر شد و وزارت جنگ و فرماندهی نیروهای مسلح را در اختیار گرفت. همچنین شاه را از برقراری ارتباط مستقیم با سفرای خارجی منع کرد.

پس از موفقیت کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، زاهدی نخست وزیر و اعلام حکومت نظامی کرد. دکتر مصدق و تعدادی از همکاران و یاران نزدیکش دستگیر و سپس محاکمه شدند. احزاب و گروه های سیاسی و روزنامه های مخالف، غیرقانونی اعلام شدند و منحل گردیدند.

بررسی موارد نادرست:

(الف) بنی صدر با اختلاف‌افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام، روزه‌روز از خط امام فاصله گرفت و به گروه‌های منحرف معاند، مانند سازمان مجاهدین خلق، نزدیک شد. با شروع جنگ تحمیلی نیز نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحانی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم آورد. این اعمال و رفتار سبب شد که امام خمینی او را از فرماندهی کل قوا برکنار کند.

(ب) این اقدام برای تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود (پس از اینکه دانشجویان پیرو خط امام سفارت آمریکا در تهران را تسخیر و اعضای سفارت را دستگیر و بازداشت کردند، آمریکا این عملیات را طراحی کرد).

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۴۴، ۱۴۷ و ۱۴۹)

جغرافیا

۱۰۹. گزینه ۲ صحیح است.

گندم، برنج، ذرت، جو، چاودار (الف) و ارزن (د) جزء غلات هستند و کاکائو، قهوه، پنبه، چای، موز، نیشکر، آناناس، کائوچو (ج) و نخل روغنی (ب) جزء محصولات پلاتیشن محسوب می‌شوند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۸۷ و ۹۱)

۱۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

ویژگی‌های مهم صنایع نو: این صنایع عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان قرار دارند. پیشرفت آنها بر مبنای نوآوری و رقابت است. این صنایع ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولیدشده به کشورهای دیگر جهان‌اند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۹۶)

۱۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

کشورهایی که اقتصاد آنها به طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است؛ در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارد و کاهش قیمت خرید محصولات آنها می‌تواند شوک‌های عظیمی به اقتصادشان وارد کند. در این نوع اقتصاد، حمایت از بخش‌های تولیدی داخلی ضعیف است و واردات گسترش زیادی دارد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۰)

۱۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

با ورود به عصر اکتشافات جغرافیایی و پیشرفت در دریانوردی در قرن‌های پانزدهم و شانزدهم میلادی، اروپاییان به سرزمین‌هایی نو در آمریکا و اقیانوسیه دست یافتند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۲)

۱۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

اکو: آسیای غربی

نفتا: آمریکای شمالی و مرکزی

آسه‌آن: آسیای جنوب شرقی

نکته: اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای، میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۸)

۱۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

سه وظیفه مهم نظام مدیریت مدرسه:

۱- تنظیم امور فضا: مدیریت مدرسه، امور مربوط به فضای مدرسه را اداره می‌کند.

۲- تنظیم روابط سازه انسانی: مدیریت بر روابط اجتماعی بین دانش‌آموزان با یکدیگر و با کارکنان مدرسه نظارت می‌کند. (ب) تا نظم و مقررات حفظ و حقوق و مسئولیت‌ها رعایت شود و هر یک از کارکنان و دانش‌آموزان به نقش و وظیفه خود به درستی عمل کند. (ج)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استعفای دکتر مصدق قبل از قیام ۳۰ تیر بود.

(۲) نخست‌وزیر شدن قوام نیز قبل از ۳۰ تیر بود - عبارت دوم نیز اشتباه است.

(۳) عبارت اول اشتباه است.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۷)

۱۰۴. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) نیروهای شوروی در جنگ جهانی دوم وارد ایران شده بودند و نه به قصد کسب امتیاز نفت شمال. آنها بعد از جنگ با سوءاستفاده از شرایط قصد گرفتن امتیاز نفت شمال و سپس ترک ایران را داشتند.

(ب) دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه از انگلستان خواست که بدهی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر را بپردازد و دولت انگلیس این تقاضا را نپذیرفت.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۱۰۵. گزینه ۲ صحیح است.

اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت ایران نقطه عطفی در تاریخ معاصر و مبارزه مردم ایران برای رهایی از سلطه استعمار و نجات سرمایه‌های ملی از تسلط بیگانگان به شمار می‌رود.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۲۳)

۱۰۶. گزینه ۳ صحیح است.

- سازمان مجاهدین خلق با گروهی از جوانان عضو نهضت آزادی بعد از قیام ۱۵ خرداد فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحانه روی آوردند. آنها در آغاز تفکر اسلامی داشتند ولی به مرور زمان دچار انحراف فکری شدند و به مارکسیسم تمایل پیدا کردند. در سال ۱۳۵۰ بیشتر اعضای این سازمان یا دستگیر شدند و یا در تسویه‌های درون گروهی از بین رفتند.

- سازمان چریک‌های فدایی خلق؛ این گروه از همان ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند و تعدادی از آنها در درگیری با مأموران رژیم یا در زندان به قتل رسیدند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اعضای حزب ملل اسلامی پیش از هر اقدامی دستگیر و زندانی شدند. بیشتر اعضای هیئت‌های مؤتلفه اسلامی، پس از ترور حسنعلی منصور، دستگیر و چهار تن از آنان اعدام شدند و برخی هم به حبس‌های طولانی محکوم گردیدند.

(۲) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی توانستند حسنعلی منصور، نخست‌وزیر وقت را ترور کنند.

(۴) هیئت‌های مؤتلفه اسلامی پس از تبعید امام خمینی، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار دادند. سازمان مجاهدین خلق نیز، بعد از قیام ۱۵ خرداد به جنگ مسلحانه روی آوردند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۵)

۱۰۷. گزینه ۳ صحیح است.

مقاله توهین‌آمیز علیه امام - قیام مردم قم - چهل‌م شهدای قم و قیام مردم تبریز - برقراری حکومت نظامی در اصفهان - برکناری جمشید آموزگار - نخست‌وزیری شریف امامی

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۱۳۸)

۱۰۸. گزینه ۴ صحیح است.

(ج) با بروز پاره‌ای از اختلاف‌ها میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان مشکلاتی در اداره کشور به وجود آمد. از این‌رو، به فرمان حضرت امام مجمع تشخیص مصلحت، مرکب از مسئولان عالی‌رتبه کشور و صاحب‌نظران برجسته، تشکیل شد تا به اختلاف میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی کند.

(د) بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به فرمان امام خمینی کمیته انقلاب اسلامی تأسیس شد. این کمیته وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را برعهده داشت.

۱۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

موضوع شیراز است که چون جزئی است، علامت مثبت دارد. نسبت قضیه نیز سالبه است پس محمول علامت مثبت دارد. نکته: محمول قضایای حملی نمی تواند مفهوم جزئی باشد. بررسی سایر گزینه ها:

(۱) تهران موضوع قضیه است که چون مفهوم جزئی است، علامت مثبت دارد. نسبت نیز موجب است، پس محمول علامت منفی دارد. (۲) نمرات این کلاس مفهومی کلی است و چون سور بیان نشده است و حکم عقلی یا تجربی بیان نشده است، سور جزئی فرض می شود و در نتیجه علامت موضوع منفی است. همچنین نسبت سالبه است پس محمول علامت مثبت دارد. (۴) تمام همان سور کلی است پس موضوع علامت مثبت دارد و چون نسبت قضیه موجب است، علامت محمول منفی می باشد.

(منطق دهم، صفحه ۷۶)

۱۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

این گزینه مغالطه عدم تکرار حد وسط به سبب اشتباه گرفتن لفظ و معنا علف رخ داده است اما در سه گزینه دیگر مغالطه عدم تکرار حد وسط به سبب اشتراک لفظ داریم.

(منطق دهم، صفحه ۷۴)

۱۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

نتیجه موجبه کلی فقط و تنها در شکل اول امکان رخ دادن دارد. در شکل دوم چون حد وسط هر دو مقدمه در جایگاه محمول است، به ناچار باید یکی از آنها با نسبت منفی، علامت مثبت بگیرند. در شکل سوم نتیجه همیشه جزئی است و در شکل چهارم نیز موجبه کلیه امکان رخ دادن ندارد. اگر دو مقدمه قیاس نیز جزئی باشد، حتماً قیاس نامعتبر است.

(منطق دهم، صفحه ۷۳)

۱۲۶. گزینه ۴ صحیح است.

افلاطون: ۱- تنها موجودی که به طور خاص دارای عقل و خرد است نفس است و این نفس چیز نامرئی (غیرمادی) است. ۲- نفس جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می کند و غیرفانی و جاویدان است. نکته: اینکه گفته شده نفس جزء عقلانی است یعنی بخشی از نفس کارش تفکر کردن است یا همان نطق که در منطق هم می باشد. بررسی سایر گزینه ها:

(۱) نفس انسان نسبت به جسم دارای محدودیت نیست نه آنکه کلاً محدودیت نداشته باشد. (۲) با ارزش ترین دارایی انسان نفس او است. (۳) دیدگاه های افلاطون منعکس کننده دیدگاه های استاد خود سقراط است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۲)

۱۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

ارسطو نظر افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است نه بدن. بدن بدون نفس یک موجود مرده است. از نظر ارسطو نفس در هنگام تولد حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد، مانند علم، احساس، محبت، نفرت و نه هیچ چیز دیگر. نفس به تدریج این امور را کسب می کند و به فعلیت می رسد و کامل و کامل تر می شود. مقصود ارسطو از ناطق صرفاً سخنگو بودن نیست بلکه مقصود اصلی قوه تفکر و تعقل است.

انسان با قوه تفکر خود استدلال می کند یعنی از تصدیقات و تصورات خود کمک می گیرد و استدلال را سامان می دهد، گویی: ۱- در هنگام استدلال با خود نطق می کند و ۲- پس از تنظیم استدلال نیز با سخن گفتن و نطق، محتوای استدلال را به دیگران منتقل می کند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۲)

۳- تنظیم امور مدرسه با خارج از آن: بخشنامه ها و دستورالعمل ها را از اداره آموزش و پرورش ناحیه دریافت می کند. (د) و با سایر مدارس در زمینه هایی چون مسابقات ورزشی، انجام آزمون و نظایر آن ارتباط برقرار می کند. (جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۱۷)

۱۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

اگر (الف) ناحیه سیاسی فراملی باشد، مانند اتحادیه اروپا (ب) ناحیه سیاسی ملی مانند انگلستان و (ج) یک ناحیه فروملی یعنی استان خواهد بود. (جغرافیا یازدهم، صفحه های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۱۱۶. گزینه ۱ صحیح است.

از آنجا که دما از سطح زمین به سمت عمق آن افزایش می یابد، در گوشته فوقانی، حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می شود. (جغرافیا دوازدهم، صفحه ۸۲)

۱۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

میزان تخریب و خسارت های ناشی از نزدیک شدن گسل های همگرا نسبت به سایر گسل ها بیشتر است و هرچه عمق کانون زمین لرزه بیشتر باشد، یعنی امواج مجبور به پیمودن مسیر طولانی تری برای رسیدن به سطح باشند، تخریب و خسارت کاهش می یابد. (جغرافیا دوازدهم، صفحه ۸۴)

۱۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

به طور کلی به حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می کند، آبدهی رود (دبی) می گویند که واحد آن متر مکعب بر ثانیه است.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۸۹)

۱۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

حرکات دامنه ای انواع مختلف دارد: ریزش، خزش، جریان گلی و زمین لغزش چهار گروه اصلی حرکات دامنه ای را تشکیل می دهند. مهم ترین و خسارت بارترین حرکات دامنه ای، زمین لغزش است که به صورت جابه جایی حجم عظیم مواد در سطح دامنه های پرشیب صورت می گیرد. بررسی سایر گزینه ها:

(۱) ریزش (۲) خزش (۳) جریان گلی

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۹۳)

۱۲۰. گزینه ۱ صحیح است.

کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی، مهم ترین پیامد خشک سالی است. مهم ترین علل اصلی افزایش خشک سالی ها در دهه های اخیر عبارتند از: (الف) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی نظمی های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی

(ب) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۹۹)

فلسفه و منطق

۱۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

مقدمه اصلی هر الف ب است می شود، با توجه به سالبه بودن نتیجه قیاس پس مقدمه دیگر باید سالبه باشد (رد گزینه های ۱ و ۳) و همچنین چون ج در نتیجه علامت مثبت دارد پس باید در مقدمه دیگر هم مثبت باشد. (رد گزینه ۴)

(منطق دهم، صفحه های ۷۸ و ۷۹)

۱۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

از آنجایی که نتیجه قیاس سالبه است پس مقدمه دوم باید قضیه سالبه باشد، (رد گزینه های ۲ و ۴) و چون ج در نتیجه مثبت است باید در مقدمه قیاس هم مثبت باشد پس فقط قضیه هیچ ج ب نیست درست است.

(منطق دهم، صفحه های ۷۸ و ۷۹)

یکی از شاخه‌های حیات علمی، حیات فلسفی است که به طور طبیعی، جمعی از اندیشمندان بدان، خواهند پرداخت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) حیات عقلی لازم‌هاش حیات علمی نیست بلکه برعکس آن درست است.
- (۲) پس از گذشت دو قرن، حیات فلسفی در اسلام آغاز شد.
- (۳) این تعریف حیات عقلی است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۰)

۱۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

در جامعه اسلامی، فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی برای مردم فراهم شد و بسیاری از افراد جامعه وارد بحث‌های علمی شدند. برخی از عوامل زمینه‌ساز که در قرآن کریم و گفتار و رفتار رسول خدا مشاهده می‌شود:

- ۱- ارزش قائل شدن برای اصل تفکر و خردورزی
- ۲- تکریم علم به عنوان ثمره تفکر و خردورزی
- ۳- تکریم و احترام پیوسته عالمان و دانشمندان
- ۴- طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی و به کار گرفتن شیوه‌های مختلف استدلال
- ۵- مذمت پیوسته نادانی به طوری که در جامعه یک ویژگی منفی باشد
- ۶- دعوت به یادگیری علم و دانش ملت‌ها و تمدن‌های دیگر و استفاده از آنها

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۲)

۱۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

تعریف حکمت یا فلسفه: فنی استدلالی و فکری که انسان عالم، وجود را آنچنان که هست، به وسیله این فن به دست می‌آورد و نفس خویش را به کمال می‌رساند و به جهانی عقلی مشابه جهان واقعی تبدیل می‌شود و مستعد رسیدن به سعادت نهایی، به اندازه طاقت بشری می‌گردد. معنای کلی: این تعریف، حکمت را به عنوان دانشی عقلانی و استدلالی معرفی می‌کند که انسان را قادر می‌سازد تا حقیقت جهان و وجود را بشناسد، نفس خود را به کمال برساند و از طریق هماهنگی عقلش با نظم هستی، به سعادت و تعالی نهایی نزدیک شود. این دیدگاه کاملاً با فلسفه مشایی ابن‌سینا و فارابی همخوانی دارد، که در آن عقل ابزار اصلی شناخت و رسیدن به کمال است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۴)

۱۳۵. گزینه ۳ صحیح است.

او علاوه بر فلسفه در حقوق، نجوم، سیاست و پزشکی هم سرآمد بود. همچنین در فلسفه سیاست نظریه پرداز بود و دیدگاه ویژه‌ای مطرح کرد که به دیدگاه افلاطون نزدیک بود. (همان بحث مدینه فاضله که افلاطون هم مشابه این ایده را دارد).

فارابی با میراث فلسفی یونان، به خصوص آرای افلاطون و ارسطو آشنا بود و توانست اشتراکات اندیشه آنها را در کتاب الجمع بین رأی‌الحکیمین ارائه دهد. (فقط اشتراک نظرها بیان شده است).

فارابی در کتاب اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه، با دقت توانست نظرات ارسطو رو شرح بدهد و نکات پیچیده آن را آشکار سازد. (نه اصلاح)

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۵)

۱۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

از نظر او، ریاست جامعه باید برعهده کسی باشد که روحی بزرگ و سرشتی عالی دارد و به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده و می‌تواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند؛ یعنی رهبر جامعه کسی جز پیامبر خدا نیست.

پیامبر می‌تواند با فرشته وحی اتصال دائمی داشته باشد. این ویژگی برای امامان و جانشینان پیامبر هم هست و همین اتصال پیوسته با عالم بالا به پیامبران امکان می‌دهد که جامعه را به درستی و در جهت نیل به سعادت حقیقی رهبری کنند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۷۶)

۱۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

او با استدلال خود، از این راه نفس مختار و اراده آزاد انسان را اثبات کرد و گفت انسان یک موجود اخلاقی و برخوردار از وجدان اخلاقی است و یک چنین ویژگی بدون وجود اختیار و اراده آزاد معنا ندارد.

اختیار نیز ویژگی نفس است نه بدن که یک امر مادی هست.

مقدمه اول: انسان دارای وجدان اخلاقی است.

مقدمه دوم: لازمه وجود وجدان اخلاقی در انسان، وجود اراده و اختیار است. (چون بتواند بین کار خوب و بد انتخاب کند)

مقدمه سوم: اراده و اختیار چون خودشان ویژگی غیرمادی هستند، پس باید در یک چیز غیرمادی باشند. (نفس)

نتیجه: پس انسان دارای نفس است.

نکته: انتخاب میان خوب و بد همان اراده و اختیار است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۳)

۱۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

ابن‌سینا نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر کند.

در اصل او این دیدگاه را به نظر ارسطو اضافه کرد که نفس در دوره خاصی اعطا می‌شود.

او معتقد است وقتی که بدن انسان دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های بدنی شد خدا روح انسانی را به آن اعطا می‌کند. این روح جنبه غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد است که استعداد کسب علم از طریق تفکر را دارد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۷۹)

۱۳۰. گزینه ۱ صحیح است.

او می‌گفت خدا یا نورالانوار، مشرق عالم است و از خدا است که انوار بعدی طلوع می‌کند اگر نور وجود به پایین‌ترین حد خود می‌رسد مغرب عالم قرار گرفته است. (ببینید در مغرب هم نور هست ولی دارد می‌گوید به پایین‌ترین حالت خودش رسیده است، نور ضعیف یعنی بُعد مادی، یعنی مغرب عالم، عالم ماده هست)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) خدا همان نورالانوار است.

(۳) او به جای مفهوم وجود بیشتر از مفهوم نور استفاده می‌کرد و معتقد بود که هستی مراتب نور است.

(۴) وی نفس انسانی را حقیقتی مربوط به مشرق عالم می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آنجا است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۸۰)

۱۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

او حقیقت انسان را دو بُعدی می‌داند، روح و بدن. اما روح چیزی ضمیمه شده به بدن نیست بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. (برخلاف ابن‌سینا و سهروردی) روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند بلکه اینها وحدتی حقیقی دارند به گونه‌ای که روح، باطن بدن است و بدن ظاهر روح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) هر اتفاقی در روح بیفتد در بدن ظاهر می‌شود و هر اتفاقی در بدن رخ دهد بر روح تأثیر می‌گذارد.

(۳) روح انسان دارای ظرفیت بی‌نهایت است نه جسم.

(۴) انسان صرفاً می‌تواند دارای نفس باشد.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۸۱)

۱۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

حیات عقلی همان توجه مردم به عقل و تفکر و اندیشه به طوری که عقلانیت جزء فرهنگ عمومی جامعه شود.

حیات علمی همان توجه به عقل و فکر، حرکت به سوی دانش و رشد شاخه‌های مختلف علم را نتیجه دارد.

۱۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

قانون: که نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است، از معروف‌ترین آثار ابن‌سینا به شمار می‌رود و به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است.

شفا: این کتاب نیز یک دایرةالمعارف عظیم علمی و فلسفی است و مشتمل بر موضوعاتی چون منطق، ریاضی، علوم طبیعی و الهی می‌باشد. قسمت الهیات شفا که دربردارنده فلسفه ابن‌سیناست، کامل‌ترین مرجع حکمت مشایی است و هم‌اکنون نیز در حوزه‌های علمی و مراکز دانشگاهی از مهم‌ترین کتب فلسفی به حساب می‌آید. نجات: بیانی مختصر در فلسفه ابن‌سیناست و به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است.

انصاف: دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده که در حمله غزنویان به اصفهان به غارت رفته و تنها چند جزء آن باقی مانده است. (فلسفه دوازدهم، صفحه ۸۰)

۱۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

از نظر ابن‌سینا، طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که دارای حرکت (تغییر) است و رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد جزء ذات عالم طبیعت و از آن جدایی‌ناپذیر است. اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند که منشأ حرکات و تغییرات اجزاء و افراد عالم طبیعت می‌باشد. خود این عالم نیز به عنوان یک کل، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی وقایع ویرانگر طبیعی همچون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کل تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هستی دارای مراتبی است که طبیعت یکی از آنها است.

(۲) هدف طبیعت در ذات طبیعت است.

(۳) به نظر ابن‌سینا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. (فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

اساس فلسفه او بر شهود است اما این موضوع به معنی تهی شدن حکمت اشراق از عقل و استدلال نیست. بلکه او تلاش کرد حکمت استدلالی ابن‌سینا را با چاشنی کشف و شهود به کمال برساند. (فلسفه دوازدهم، صفحه ۸۳)

۱۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

مغرب عالم که همان جهان تاریکی یا جهان ماده است نیز دارای نور است زیرا نور در نگاه سهروردی یعنی وجود اما در این جهان نور به پایین‌ترین درجه خود می‌رسد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۸۴)

اقتصاد

۱۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

تولید ناخالص داخلی - درآمد ملی - نظارت بر تغییرات (اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۲)

۱۴۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
- برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی کالاهای واسطه‌ای را در نظر نمی‌گیریم. چون ارزش آنها در کالاهای نهایی منظور شده است.
- ارزش تولیدات خارجیان مقیم کشور در محاسبه تولید ناخالص داخلی لحاظ می‌گردد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۲)

۱۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

(الف)

مقدار تولید ۲۰۲۳ × قیمت ۲۰۲۲ = قیمت (سال پایه) = تولید واقعی ۲۰۲۳

تولید A : $80 \times 2000 = 160,000$

تولید B : $100 \times 1000 = 100,000$

تولیدات واقعی سال ۲۰۲۳:

B و A مجموع = $160,000 + 100,000 = 260,000$

(ب) برای محاسبه نرخ رشد اسمی در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ ابتدا باید تولید اسمی آنها را محاسبه کنیم:

قیمت ۲۰۲۳ × مقدار ۲۰۲۳ = تولید اسمی ۲۰۲۳

⇒ تولید A : $80 \times 4000 = 320,000$

تولید B : $100 \times 1200 = 120,000$

تولیدات اسمی سال ۲۰۲۳:

B و A مجموع تولیدات = $320,000 + 120,000 = 440,000$

قیمت ۲۰۲۲ × مقدار ۲۰۲۲ = تولید اسمی ۲۰۲۲

A تولید = $60 \times 2000 = 120,000$

B تولید = $80 \times 1000 = 80,000$

تولید اسمی ۲۰۲۲:

B و A مجموع تولیدات = $120,000 + 80,000 = 200,000$

اکنون که تولید اسمی هر ۲ سال را به دست آوردیم، می‌توانیم نرخ رشد آن را حساب کنیم:

تولید ناخالص _ تولید ناخالص
داخلی سال قبل / داخلی سال جاری : فرمول نرخ رشد
تولید ناخالص داخلی سال قبل
$$\Rightarrow \frac{440,000 - 200,000}{200,000} \times 100 = 120$$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۴۴. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) درست، مخارج متغیر را به نسبت به مخارج ثابت راحت‌تر می‌توانیم کاهش دهیم.

(ب) نادرست، از مجموع کل هزینه‌ها یا مخارج برای محاسبه درصد صرف‌شده برای هر دسته از هزینه‌ها استفاده می‌شود نه اینکه برای تمامی هزینه‌ها استفاده شود.

(ج) نادرست، خرج کردن مربوط به حوزه برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف است نه کسب درآمد.

(د) درست، در پرداخت خمس به صورت طبیعی، سال مالی از همان روزی که اولین درآمدها را به دست آورده‌اید، شروع می‌شود. در نتیجه این سال (سال مالی) برای هر شخص متفاوت است چرا که هر شخص ممکن است در تاریخی متفاوت با بقیه مشغول به کار شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۳، ۱۳۷ و ۱۳۸)

۱۴۵. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به فرمول‌های زیر تولیدات به قیمت‌های اسمی و واقعی در سال ۱۴۰۳ و ۱۴۰۲ را محاسبه می‌کنیم:

قیمت سال n × مقدار سال n = تولید به قیمت اسمی سال n

قیمت سال پایه × مقدار سال n = تولید به قیمت واقعی سال n

تولیدات در سال ۱۴۰۳:

تولیدات واقعی $\Rightarrow \begin{cases} \text{کالا} = 500 \times 1200 = 600,000 \\ \text{خدمات} = 700 \times 800 = 560,000 \end{cases} \Rightarrow 1,160,000$

تولیدات اسمی $\Rightarrow \begin{cases} \text{کالا} = 500 \times 1600 = 800,000 \\ \text{خدمات} = 700 \times 900 = 630,000 \end{cases} \Rightarrow 1,430,000$

تولیدات در سال ۱۴۰۴:

تولیدات واقعی $\Rightarrow \begin{cases} \text{کالا} = 600 \times 1200 = 720,000 \\ \text{خدمات} = 500 \times 800 = 400,000 \end{cases} \Rightarrow 1,120,000$

بنابراین این موارد در تولید ناخالص داخلی ایران حساب می شوند:
راندنگی اتوبوس های مسافربری (خدمات) - فعالیت کارگران افغان در ایران (داخل مرزهای کشور) - اشتغال زنان خانه دار به کسب و کارهای آنلاین (ارزش پولی)

این موارد در تولید ناخالص داخلی حساب نمی شوند:
- فعالیت های داوطلبانه امدادی در مناطق سیل زده (بدون دستمزد است).
- تولیدات صنعتگران ایرانی در هند (خارج از مرزهای کشور است).
- فروش مواد شوینده تولید شده در سال قبل (در یک سال تقویمی نیست).
- تهیه و پخت شیرینی های محلی در منزل برای پذیرایی عید نوروز (بدون دستمزد است).
- فروش گیلان و آلبالو به کارخانه کمپوت سازی (نهایی نیست).
نکته: به کالاهایی که در دل یک کالای دیگر هستند، کالاهای واسطه ای می گویند. بنابراین آلبالو و گیلان کالای واسطه ای هستند و کمپوت آلبالو و گیلان کالای نهایی است.
- خرید و فروش تلفن های همراه کارکرده (دست دوم هستند).
(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۴۹. گزینه ۱ صحیح است.

الف) همواره در جدول توزیع درآمد (دهک ها) جمعیت در هر گروه دهک برابر است و هر کدام از دهک ها ۱۰ درصد از جمعیت کل کشور می باشند.
$$\frac{1}{10} + \frac{1}{10} + \frac{1}{10} + \frac{1}{10} + \frac{1}{10} = 32,000,000$$

جمعیت از دهک دوم تا پنجم
$$\frac{40}{100} = 32,000,000$$

می خواهیم میزان جمعیت کل کشور که ۱۰۰٪ جمعیت را تشکیل می دهد محاسبه کنیم.

$$\frac{40}{100} = \frac{32,000,000}{x} \Rightarrow 40x = 3,200,000,000$$

$$\Rightarrow x = \frac{3,200,000,000}{40} = 80,000,000$$

(رد گزینه های ۳ و ۴)

ب) دلار $\frac{60,000,000}{80,000,000} = 0.75$ درآمد ملی = درآمد سرانه (ب)
ج) به دلیل آنکه نسبت دهک دهم به دهک اول برابر ۶ و دهک دهم برابر ۲۲/۵ درصد است، داریم:

$$\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} = 6 \Rightarrow \frac{22/5}{x} = 6$$

$$\frac{22/5}{x} = 6 \Rightarrow x = \frac{22/5}{6} = 3/75$$

درصد دهک اول = $\frac{22/5}{6} = 3/75$

برای به دست آوردن سهم دهک اول از درآمد ملی کافی است درآمد ملی را در درصد دهک اول ضرب کنیم:

$$\frac{\text{درآمد ملی}}{60,000,000} \times 3/75 = 2,250,000$$

(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۰. گزینه ۳ صحیح است.

هر کشور شرایط فرهنگی، تاریخی، اجتماعی و اعتقادی خاص خود را دارد. به همین دلیل، الگوی پیشرفتی که در یک کشور کارآمد بوده است، الزاماً با شرایط کشور دیگر سازگار نیست.
الگوی پیشرفت باید:
- متناسب با ارزش ها و باورها
- هماهنگ با فرهنگ و تاریخ
- سازگار با شرایط اجتماعی کشور
پس پذیرش بدون تغییر الگوهای دیگر کشورها صحیح نیست.
(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۲۷ و ۱۲۸)

$$\begin{cases} \text{تولیدات اسمی} \\ \text{کالا} = 600 \times 2200 = 1,320,000 \\ \text{خدمات} = 500 \times 2100 = 1,050,000 \end{cases} \Rightarrow 2,370,000$$

(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

مورد اول: نادرست، بعد از گذشت یک سال به درآمد باقیمانده و اقلام مصرفی که خریداری شده ولی از آن استفاده نشده خمس تعلق می گیرد.
مورد دوم: درست
مورد سوم: نادرست، از هر منبعی که درآمد داریم، باید آن را به صورت ماهانه محاسبه کنیم.
مورد چهارم: نادرست، خمس سهم امام و سادات است و باید به مرجع تقلید یا نماینده او پرداخت شود.
مورد پنجم: درست
مورد ششم: نادرست، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیايد، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می گیرد.
مورد هفتم: نادرست، اگر هزینه های شما بیشتر از درآمد بود، باید:
۱- هزینه های غیر ضروری را کم کنید یا ۲- فرصت های کسب درآمدی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها زیاد شود.
(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۱۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$4,000,000 + 5,500,000 + 3,500,000 = \text{مجموع مخارج}$$

$$+ \frac{20}{100} \times 4,000,000 + 3,000,000 + \frac{x}{100} = 16,800,000 + x$$

اجاره خانه و قبوض بازپرداخت وام خودرو

درآمد سالانه:

$$2,500,000 \times 12 = 30,000,000 \rightarrow \text{تبدیل به سال درآمد ماهانه}$$

$$\frac{1}{5}x = \text{اجاره خانه و قبوض} \Rightarrow \frac{1}{5}x = \frac{20}{100} \times 4,000,000 + 3,000,000 + \frac{x}{100}$$

مجموع مخارج - درآمد = پس انداز

$$\frac{1}{5}x = 30,000,000 - (16,800,000 + x)$$

$$\frac{1}{5}x = 30,000,000 - 16,800,000 - x$$

$$\frac{1}{5}x + \frac{x}{1} = 13,200,000 \Rightarrow \frac{x + 5x}{5} = 13,200,000$$

$$\Rightarrow \frac{6x}{5} = \frac{13,200,000}{1} \Rightarrow 6x = 66,000,000$$

$$x = \frac{66,000,000}{6} = 11,000,000$$

جمع هزینه اجاره خانه و قبوض $11,000,000$

(رد گزینه های ۱ و ۴)

$$\text{میزان پس انداز} = \frac{1}{5} \times 11,000,000 = 2,200,000$$

(رد گزینه ۲) $2,200,000 \times \frac{20}{100} = 440,000$ میزان خمس پرداختی

$$16,800,000 + 11,000,000 = 27,800,000 = \text{جمع هزینه ها (ج)}$$

$$\frac{800,000}{27,800,000} \times 100 = 2/8 \approx 3/25$$

میزان بازپرداخت وام خودرو $\leftarrow$ کل مخارج

(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۳۶ و ۱۳۸)

۱۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

پنج کلیدواژه مهم تولید ناخالص داخلی:
۱- ارزش پولی، ۲- کالا و خدمات، ۳- تولید نهایی، ۴- داخل مرزهای کشور، ۵- در یک سال تقویمی
مواردی که در تولید ناخالص داخلی حساب نمی شود:
۱- کار بدون دستمزد، ۲- ارزش خرید کالاهای دست دوم، ۳- تولیدات اقتصاد زیرزمینی، غیرقانونی و قاچاق